

הגדה של פסח

THE SEDER SERVICE

for the

FIRST TWO NIGHTS

of

PASSOVER

with illustrations

Under Rabbinical Supervision

T 85 993 160

85.993.16

PASSOVER, THE HOLIDAY OF FREEDOM

When Joseph was Prime Minister of Egypt, he sent for his father and family during the famine that prevailed at the time, and they settled in Goshen, a province of Egypt.

There they lived for many years, and enjoyed many privileges. But after the death of Joseph, the Israelites no longer found favor in the eyes of the Egyptians. They were forced to perform much hard labor, and eventually they actually became enslaved—toiling day in and day out without recompense or reward.

Their plight was so pitiful that The Lord finally had compassion on them, and He sent Moses to free the Children of Israel from their terrible bondage. The Lord inflicted ten plagues on the Egyptians, as told in The Bible, until Pharaoh, the ruler of the country, was forced to submit to Moses' demands, and he let the Israelites go.

This event took place on the night of the fourteenth of Nissan—and the Children of Israel, who had come into Egypt as a tiny group of seventy persons, marched out (two hundred and ten years later) a mighty people.

After the Exodus, Pharaoh regretted his action, and he and his soldiers pursued their erstwhile slaves, overtaking them at the shores of the Red Sea. Miraculously, the waters of the sea parted, and the Israelites crossed over the other side on dry land. When the Egyptians followed them, the waters came together once more—and Pharaoh and all his hosts were drowned. In commemoration of the emancipation of our ancestors from the house of bondage, we today celebrate the Holiday of Passover for eight days, beginning on the evening of the fifteenth of Nissan (that is, the previous evening). It is our festival of national thanksgiving and emancipation. On this day, every Jew is a king in his own home—his wife is a queen, and his children are princes and princesses.

We rejoice on this holiday—not because of the destruction of our enemies, but because we are glad that we were freed from slavery and ignorance, and that we were thereby enabled to receive The Torah—the eternal Bible—and become a nation governed by Its sublime rules and regulations.

The name of this Holiday—Passover—is derived from the “passing over” of the houses of our ancestors in Goshen by The Lord, when He slew the first-born of Egypt in the tenth plague, as described so vividly in The Bible.

THE SEDER SERVICE

The first two nights of Passover are called the "Seder Nights." On these we observe a traditional ceremony recalling the events that took place before and during the Exodus of our ancestors from Egypt, which led up to the giving of The Torah on Mount Sinai.

It is customary to have the whole family present, and the head of the family leads the group in a recitation of The Hagadah—the Seder Service—the Hebrew and English text of which is given in the pages that follow.

There are fourteen elements in the Seder Service, and these are illustrated in the twelve old woodcuts which are reproduced alongside.

These medieval pictures portray the various parts of the Seder Service, as explained in The Hagadah. First we have "Kadesh" — the blessing

over the wine, ushering in the Pass-over Holiday with the traditional "Kiddush." Then we see the master of the house washing his hands in the ceremony of "R'chatz." This is followed by "Karpas"—the eating of parsley. We then see "Yachatz" — the dividing of the "matzah" is then made—"Motzieh Matzah." Next comes the eating of bitter herbs—"Moror"—and some horseradish on "matzah"—"Koreich"—to remind us of the hardships endured by the Israelites in Egypt. "Shulchan Oreich"—the festive meal—follows, after which we have "Tzofun"—eating of the "Afikomen." This is followed by Grace after meals—"Boreich," after which many psalms and songs are sung—"Hallel." The service is concluded with "Nirtzah"—a prayer for Divine acceptance of the Seder—and the singing of a few folk-songs pertaining to the Holiday.

The Seder Service is one of the most impressive and unique ceremonies of the Jewish faith, and has been observed in practically the same manner century after century.

בְּדִיקַת חֻמֵּץ.

On the evening preceding the fourteenth day of the month of Nissan,*) immediately after the Evening Service, before entering any occupation whatsoever, the head of every family is to search all the apartments of his house for leavened bread, gathering all the leaven lying in his way.

Before he begins the search, he says the following:

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to remove the leaven.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בְּעוֹר
חֻמֵּץ:

After the search he says the following:

כל All manner of leaven that is in my possession, that which I have not seen, as well as that which I have not removed shall be worthless, and accounted as the dust of the earth.

כָּל-חֻמֵּירָא וְחֻמֵּיעָא
דְּאִכָּא בְּרִשּׁוֹתַי דְּלֹא חִמַּתָּהּ
וְדְלֹא בְּעֶרְתָּהּ לְבָטִיל וְלִהְיוּ
כַּעֲפָרָא דְּאֶרְעָא:

כל All manner of leaven that is in my possession, which I have seen, and which I have not seen; which I have removed or which I have not removed shall be worthless, and accounted as the dust of the earth.

כָּל-חֻמֵּירָא וְחֻמֵּיעָא
דְּאִכָּא בְּרִשּׁוֹתַי דְּחִמַּתָּהּ
וְדְלֹא חִמַּתָּהּ וְדְבְּעֶרְתָּהּ
וְדְלֹא בְּעֶרְתָּהּ לְבָטִיל וְלִהְיוּ
כַּעֲפָרָא דְּאֶרְעָא:

*) If the eve of Passover falls on the Sabbath, the search is made on the preceding Thursday eve, and the leaven burnt before noon on Friday.

סדר קדוש לליל פסח.

KIDDUSCH.

If the feast falls on the Sabbath
begin here:

וַיְהיִ וַיְהי And it was evening and
it was morning, the sixth day.
Thus the heaven and the earth
were finished, and all the host
of them. And on the seventh
day God had finished his work
which He had made: and He
rested on the seventh day from
all his work which He had done.
And God blessed the seventh
day, and hallowed it; because
that in it He rested from all his
work, which God had created
in order to make it.

On weekdays commence here:

ברך Blessed art thou, O Eter-
nal, our God, King of the Uni-
verse, Creator of the fruit of
the vine.

ברך Blessed art thou, O Eter-
nal, our God, King of the Uni-
verse, who hast sanctified us
with they commandments, and
found pleasure in us. And thou,
O Eternal, our God, hast given
us (Sabbath days for rest and)
festival days for joy, (this Sab-
bath and the day of) this feast of
the unleavened bread, the time of
our deliverance (in love) in re-
membrance of the departure from

If the feast falls on the Sabbath קדש
begin here:

וַיְהי ערב וַיְהי בקר יום הששי:
ויכלו השמים והארץ וכל צבאם:
ויכל אלהים ביום השביעי
מלאכתו אשר עשה וישבת ביום
השביעי מכל מלאכתו אשר
עשה: ויברך אלהים את יום
השביעי ויקדש אותו כי בו שבת
מכל מלאכתו אשר ברא אלהים
לעשות:

On weekdays commence here:

סביר מרנו ורבנו ורבותי:

ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם בורא פרי תנפן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם אשר בחר בנו מכל
עם ורוממנו מכל לשון
וקדשנו במצותיו. וחתן לנו
יי אלהינו באהבה (שבתות
למנוחה) מועדים לשמחה
חגים וזמנים לששון אתיו
השבת הנה ואתיו חג המצות
הנה. זמן חרותנו (באהבה)
מקרא קדש זכר ליציאת

Egypt. For us hast thou selected, and sanctified from amongst all nations, in that thou causedst us to inherit thy holy (Sabbath and) festival days (in love and favour). Blessed art thou, O Eternal, who hallowest (the Sabbath and) Israel and the festival days.

If the feast falls at the end of the Sabbath the following is said:

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, Creator of the radiance of the fire.

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, who hast made a distinction between holy and not holy, between light and darkness, between Israel and the other nations, between the seventh day and the six working days. Thou didst also discriminate between the sanctity of the Sabbath day, and the sacredness of the festival; and didst consecrate the seventh day in preference to the six working days; thou didst also separate thy people Israel and didst sanctify them with thy holiness. Blessed art thou, O Eternal, who makest a distinction between holy and holy.

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, who hast preserved us alive; sustained us, and brought us to enjoy this season.

Drink the wine in a reclining position.

מִצְרַיִם. כִּי בָנוּ בְּחֵרָה
וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים
(וְשַׁבָּת) וּמוֹעֲדֵי קִדְּשֶׁךָ (בְּאַהֲבָה
וּבְרֻצֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׂוֹן
הִנַּחֲלָתָנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יי
מִקְדָּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל
וְהַיּוֹמִים:

If the feast falls at the end of the Sabbath the following is said:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאֹדֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם הַמְבַדִּיל בֵּין קִדְּשׁ לְחֹל
בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים
בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשָּׁת יְמֵי
הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קִדְּשָׁתָּ שַׁבָּת
לְקִדְּשָׁת יוֹם מֹזֵב הַבְּבִילָה וְאַתָּה
יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשְׁשָׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה
קִדְּשָׁתָּ. הַבְּבִילָה וְקִדְּשָׁתָּ אֶת־עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל בְּקִדְּשָׁתְךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יי
הַמְבַדִּיל בֵּין קִדְּשׁ לְקִדְּשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֵחִינּוּ וְקִיַּמְנוּ
וְהִנֵּי עָנוּ לְזִמְן הַזֶּה:

Drink the wine in a reclining position.

The head of the house washes his hands without saying the blessing, takes some parsley or chervil, dips it into vinegar or saltwater, distributes it to all present saying:

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, Creator of the fruits of the earth.

After having eaten he distributes to those present.

Then he takes the middle Mazza and breaks it in two, leaves one half between the two whole ones and puts the other half under the cloth for the "Alicomen".

He then elevates the dish containing the bone and egg, and all at the table take hold thereof and say:

הנ This is the bread of affliction which our ancestors ate in the land of Egypt; let all those who are hungry, enter and eat thereof; and all who are in distress, come and celebrate the Passover. At present we celebrate it here, but next year we hope to celebrate it in the land of Israel. This year we are servants here, but next year we hope to be freemen in the land of Israel. When all have filled their cups with wine the second time, the youngest present asks:

מה Wherefore is this night distinguished from all other nights? Any other night we may eat either leavened or unleavened bread, but on this night only unleavened bread; all other

The head of the house washes his hands without saying the blessing. יחזן

The head of the house takes some parsley or chervil, dips it into vinegar or saltwater, and distributes it to all present, saying: כרפס

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי האדמה:

After having eaten, he distributes to those present.

Then he takes the middle Mazza and breaks it in two, leaves one half between the two whole ones and puts the other half under the cloth for the "Alicomen". יחזן

He then elevates the dish containing the bone and egg, and all at the table take hold thereof and say: מגיד

הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים. כל דכפין ייתי ויכל. כל דצריך ייתי ויפסח. השתא הבא. לשנה הבאה בארעא דישראל. השתא עבדי. לשנה הבאה בני חורין:

When all have filled their cups with wine the second time the youngest present then asks:

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות: שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה. הלילה הזה כלו מצה: שבכל הלילות אנו אוכלין

nights we may eat any species of herbs, but this night only bitter herbs; all other nights we do not dip even once, but on this night twice; all other nights we eat and drink either sitting or reclined, but on this night we all of us recline.

When the dish is replaced on the table, the company responds:

עבדים Because we were slaves unto Pharaoh in Egypt, and the Eternal, our God, brought us forth thence with a mighty hand and an outstretched arm. And if the Most holy, blessed be He, had not brought forth our ancestors from Egypt, we and our children and our childrens children would still be in bondage to the Pharaohs in Egypt. Therefore, even if we were all of us wise, all of us men of knowledge and understanding, all of us learned in the law, it nevertheless would be incumbent upon us to speak of the -departure from Egypt; and all those who speak of the departure from Egypt, are accounted praiseworthy.

שאר ירקות הלילה הזה
מרור: שבכל הלילות אין
אנו מטבילין אפילו פעם
אחת. הלילה הזה שתי
פעמים: שבכל הלילות אנו
אוכלין בין יושבין ובין מסבין.
הלילה הזה כלנו מסבין:

When the dish is replaced on the table, the company responds:

עבדים היינו לפרעה
במצרים. (רבים ו כ"א) ויציאתנו
י' אלהינו משם ביד חזקה
ובזרוע נטויה. ואלו לא
הוציא הקדוש ברוך הוא
את אבותינו ממצרים הרי
אנו ובנינו ובני בנינו
משעבדים היינו (לפרעה)
במצרים. ואפילו כלנו
חכמים. כלנו גבונים. כלנו
זקנים. כלנו יודעים את
התורה. מצוה עלינו לספר
ביציאת מצרים. וכל
המרבה לספר ביציאת
מצרים הרי זה משבח:

מעשה And it is related of Rabbi Eliezer, Rabbi Joshua, Rabbi Elazar the son of Azariah, Rabbi Akeebah, and Rabbi Tarphon that they once met (on the night of Passover) in Bene-Berak and spoke of the departure from Egypt all that night. until their disciples came, and said thus: Masters, the time hath arrived to read the Morning שמע קריאת.

אמר Rabbi Elazar the son of Azariah said, Verily I am like a man of seventy years of age,

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסבין בבני ברק. והיו מספרים ביציאת מצרים כל-אוחז הלילה. עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הנגיע זמן קריאת שמע של שחרית:

אמר רבי אלעזר בן עזריה. הרי אני כבן שבעים

The Sages Relating the Story of Passover

yet I was not able to prove that the narration of the departure from Egypt should be made at night, until the son of Zoma proved it from the following words of scripture: "That thou mayest remember the day of thy going forth from Egypt, all the days of thy life." "The days of thy life," said he, refer to the days alone, but "all the days of thy life" include the nights also. The doctors however, say thus: "The days of thy life," refer to this world only, but "all the days of thy life," include the time of the Messiah.

Blessed be the Omnipotent. Blessed be He who hath given the law to His people Israel. Blessed be He whose law speaketh distinctly of the four different characters of children: viz: the wise, the wicked, the simple, and the one who hath no capacity to inquire.

What says the wise son? He asks: "What are these testimonies, statutes, and judgments which the Eternal, our God hath commanded you?" Then thou shalt instruct him in the laws of the Passover, teaching him that after the paschal lamb no dessert ought to be set on the table.

שנה. ולא זכיתי שתאמר
יציאת מצרים בלילות. עד
שדרשה בן זומא. שנאמר
(דברים ט"ז ג') למען תזכר אתיו
צאתך מארץ מצרים כל
ימי חייך: ימי חייך, הימים.
כל ימי חייך, הלילות.
וחכמים אומרים ימי חייך,
העולם הזה. כל ימי חייך,
להביא לימות המשיח:

ברוך המקום ברוך הוא.
ברוך שנתן תורה לעמו
ישראל. ברוך הוא: בנגד
ארבעה בנים דברה תורה.
אחד חכם. ואחד רשע.
ואחד תם. ואחד שאינו
יודע לשאול:

חכם מה הוא אומר
(דברים י"ב') מה הערת והחקים
והמשפטים אשר צוה יי
אלהינו אתכם: ואף אתה
אמר לו בהלכות הפסח
אין מפטירין אחר הפסח
אפיקומן:

The Four Sons

רשע What says the wicked son? He asks: "What mean you by this service?" By the word "you", it is clear he doth not include himself, and thus hath withdrawn himself from the community; it is therefore proper to retort upon him by saying: "This is done, because of what the Eternal did for me, when I went forth from Egypt;" for me and not for him; for had he been there, he would not have been thought worthy to be redeemed.

אם What says the simple son? He asks: "What is this?" Then thou shalt tell him: With a mighty hand did the Eternal bring us forth from Egypt, from the house of bondage.

רשע מה הוא אומר ^(שמות י"ב כ"ו) מה העבדה הזאת לכם: לכם ולא לו. ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעקר. ואף אתה הקהה את שגיו ואמר לו ^(שמות י"ג) בעבור זה עשה יי' לי בצאתי ממצרים. לי ולא לו. אלו היה שם. לא היה נגאל:

אם מה הוא אומר ^(שמות י"ג) מה זאת. ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו יי' ממצרים מבית עבדים:

But as for him who hath no capacity to inquire thou must begin the narration as it is said: "And thou shalt relate to thy son on that day, this is done because of what the Eternal did for me, when I went forth from Egypt."

One might possibly think, the narration was to be given from the first day of the month Nissan, therefore it is said, on that day. Yet, as it is said on that day, it might be inferred that only day-time was meant. But the scripture says on account of this: from which is to be inferred, that the narration is to be made only at a time when the unleavened bread and bitter herbs are placed before thee.

Originally our ancestors were idolators, but at present the Lord hath brought us near to His service; as it is said: "And Joshua said unto all the people, thus saith the Eternal, the God of Israel. Your ancestors dwelt on the other side of the river, Terah, the father of Abraham and the father of Nahor, and they served other gods. And I took your father Abraham from the other side of the river, and led him throughout all the land of Canaan, and

וְשֵׁאִינוּ יוֹדְעֵי לִשְׁאוֹל אֶת־הַ
פֶּתַח לוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר ^(שם) וְהִנֵּדְתָּ
לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
בְּעֶבְרָה זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי
מִמִּצְרַיִם:

יָכוֹל מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ. תִּלְמֹד
לֵאמֹר בַּיּוֹם הַהוּא. אִי בַּיּוֹם
הַהוּא יָכוֹל מִבְּעוֹר יוֹם.
תִּלְמֹד לֵאמֹר בְּעֶבְרָה זֶה.
בְּעֶבְרָה זֶה לֹא אָמַרְתִּי. אֶלָּא
בְּשַׁעֲהָ שֵׁשׁ מִצָּה וּמְרוֹר
מִנְחִים לְפָנֶיךָ:

מִתַּחֲלָה עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה
וְרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ וְעַכְשָׁיו
קִרְבָּנוּ הַמָּקוֹם לְעֲבוֹדָתוֹ.
שֶׁנֶּאֱמַר ^(יהושע כ"ב) וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ
אֶל־כָּל־הָעָם. כֹּה־אָמַר יְיָ
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶבְרָה הִנָּהוּ
יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם.
תֵּרַח אָבִי אֲבִרָהָם וְאָבִי
נָחוֹר. וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים
אֲחֵרִים: וַאֲקַח אֶת־אֲבִיכֶם
אֶת־אֲבִרָהָם מֵעֶבֶר הִנָּהוּ.
וְאוֹלַךְ אוֹתוֹ בְּכָל־אֶרֶץ כְּנָעַן

The Three Angels Visit Abraham

multiplied his seed, and gave him Isaac; and I gave unto Isaac, Jacob and Esau, and I gave unto Esau Mount Seir in his possession; but Jacob and his children went down to Egypt."

Blessed be He, who observeth strictly his promise unto Israel. Blessed be the Most Holy who computed the end of the captivity, that he might perform what He had promised to our father Abraham at the covenant between the parts,

ואַרְבֵּי (ואַרְבֵּי ק') אֶת־זֶרְעוֹ וְאֶתֶּן
לוֹ אֶת־יִצְחָק: וְאֶתֶּן לְיִצְחָק
אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו. וְאֶתֶּן
לְעֵשָׂו אֶת־הָר שֶׁעִיר לְרִשְׁתָּהּ
אוֹתוֹ. וַיַּעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ
מִצְרָיִם:

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ
לְיִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ הוּא.
שֶׁהִקְדִּישׁ בְּרוּךְ הוּא תֵּשֵׁב
אֶת־הַקֶּץ. לַעֲשׂוֹת כְּמֵה
שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אָבִינוּ
בְּבְרִית בֵּין הַבְּטָחִים.

as it is said: "And he said unto Abraham, know of a certainty, that thy seed shall be strangers in a land that is not theirs and shall serve them, and they shall afflict them four hundred years. And also that nation whom they shall serve, will I judge: they shall afterwards go forth with great abundance."

Elevate the cup of wine and say:

וְהָא And it is that promise which has been the support of our ancestors and of ourselves, for not one only has risen up against us, but in every generation some have arisen against us to annihilate us, but the Most Holy, blessed be He, always delivered us out of their hands.

Put down the cup and say:

וְעַל Go forth and inquire what Laban, the Syrian, intended to do to our father Jacob. Pharaoh decreed the destruction of the males only, while Laban designed to root out the whole, as it is said: A Syrian had nearly caused my father to perish; and he went down into Egypt and sojourned there with a few persons, and there became a nation, great, mighty, and numerous.

שְׁנֵאמֹר (בראשית ע"ז י"ג) וַיֹּאמֶר
לְאַבְרָם יָדַע הִדַּע כִּי גֵר
יְהִי זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם
וְעֲבָדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע
מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם אֶת־הַגּוֹי
אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִכִּי וְאַחֲרֵי
כֵן יֵצְאוּ בִּרְכֻשׁ גָּדוֹל:

Elevate the cup of wine and say:

וְהָיָא שְׁעִמְרָה לְאַבוֹתֵינוּ
וְלָנוּ. שְׁלֵא אַחֲרָא בְּלִבְר
עֲמַר עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵינוּ. אֱלֵא
שְׁבַבְל־דְּדוֹר וְדוֹר עוֹמְדִים
עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵינוּ. וְהַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם:

Put down the cup and say:

צֵא וְלִמַּד. מַה בִּקֵּשׁ לָבָן
הָאַרְמִי לַעֲשׂוֹרָא לִיעֲקֹב
אֲבִינוּ. שְׁפָרְעָה לֹא גֵר
אֱלֵא עַל־הַזְכָּרִים וְלָבָן בִּקֵּשׁ
לַעֲקֹר אֶת־הַכֹּל. שְׁנֵאמֹר
אַרְמִי אֲבִי וַיֵּרֶד (רבים כ"ה)
מִצְרֵימָה וַיָּגֵר שָׁם בְּמִתִּי
מֵעֵט וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל
עֲצוּם וָרֵב:

וַיֵּרֶד And he went down
 into Egypt: compelled by the
 word of God; and sojour-
 ned there: by which we are
 taught that he did not go down
 to settle there, but only to so-
 journ, as it is said: "And they
 said unto Pharaoh, we have
 come to sojourn in the land;
 for thy servants have no pasture
 for their flocks; for the famine is
 in the land of Canaan: now,
 we pray thee, let thy servants
 dwell in the land of Goshen."
 With but a few persons:
 as it is said: "With three score
 and ten souls thy ancestors
 went down to Egypt; and
 now the Eternal, thy God hath
 made thee as the Stars of
 heaven for multitude." And
 he there became a nation:
 by which we are taught that
 the children of Israel were
 distinguished even in Egypt.
 Great and mighty: as it is
 said: "And the children of Israel
 were fruitful increased abun-
 dantly, multiplied, and became
 exceedingly mighty, and the
 land was filled with them." And
 numerous: as it is said: "I ha-
 ve caused thee to multiply like
 the growth of the field, and

וַיֵּרֶד מִצְרַיִם. אָנוּם
 עַל פִּי הַדְּבָר: וַיֵּרֶד שָׁם.
 מִלֵּמַד שְׁלֹא יֵרֶד יַעֲקֹב
 אֲבִינוּ לְהַשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם
 אֲלֵא לָנוּר שָׁם. שְׁנֵאמַר
 (בְּרֵאשִׁית כ"ד) וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה
 לָנוּר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן כִּי־אֵין
 מִרְעָה לְצֹאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ
 כִּי כָבֵד הָרָעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
 וְעַתָּה יִשְׁבּוּ־נָא עֲבָדֶיךָ
 בְּאֶרֶץ גִּשְׁן: בְּמַתִּי מֵעַם.
 בְּמַרְוֹ שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים י' כ"ב)
 בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבֹתֶיךָ
 מִצְרַיִם וְעַתָּה שְׁמֶךָ יי
 אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
 לָרֹב: וַיְהִי שָׁם לְגוֹי
 גָּדוֹל. מִלֵּמַד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל
 מְצֻנָּנִים שָׁם: עַצוּם. כְּמָה
 שְׁנֵאמַר (שְׁמוֹת א' ז') וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲצֻמוּ
 בְּמֵאד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאֶרֶץ
 אֹתָם: וָרֹב. כְּמָה שְׁנֵאמַר
 (יִחְזְקֵאל ט"ז ז') רַבְּרָה בְּצִמָּח
 הַשָּׂדֶה נִתְחַיֵּךְ וַתִּרְבֵּי

thou hast increased and become great, and adorned with ornaments; Thy breast is fashioned, and thy hair is grown whereas thou wast naked and bare.

וירעו And the Egyptians ill-treated us, afflicted us, and laid heavy bondage upon us.

וירעו And the Egyptians ill-treated us: as it is said, come let us deal wisely with them; lest they should multiply, and it come to pass, that when a war should happen, they might join our enemies, fight against us and depart from the land. And they afflicted us: as it is said, and they set taskmasters over them, to afflict them with their burdens, and they built stone cities for Pharaoh, Pithom and Raamses. And they laid heavy bondage upon us: as it is said, and the Egyptians compelled the children of Israel to labour with rigour.

וַנִּצְעַק And we cried unto the Eternal, the God of our fathers, and the Eternal heard our voice, saw our affliction, our sorrow, and our oppression.

וַתִּגְדָּלִי וַתִּכְבְּאִי בְעֵרֵי עֲדִיִּים
שָׂדִים נָכְנוּ וּשְׁעָרָךְ צִמְחָה
וְאַתָּה עָרוֹם וְעָרִיתָ:

וַיִּרְעוּ אֲתָנּוּ הַמִּצְרִים.
וַיַּעֲבֹדוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבָדָה
קָשָׁה: (דברים כ"ז ו')

וַיִּרְעוּ אֲתָנּוּ הַמִּצְרִים.
כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר (שמות א' י') הִבֵּה
נִתְחַכְמָה לוֹ פִּן־יִרְכָּה וְהָיָה
כִּי־תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֶף
גַּם־הוּא עַל־שִׁנְאֵינוּ
וְנִלְחֲמֵכֶנּוּ וְעָלָה מִן־הָאָרֶץ:
וַיַּעֲבֹדוּ. כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר
(שם י"א) וַיִּשְׁיִמוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים
לְמַעַן עֲנֹתוֹ בְּסִבְלָתָם וַיִּבְנוּ
עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרֹעַ אֶת־
פִּתּוֹם וְאֶת־רַעַמְסֵס: וַיִּתְּנוּ
עָלֵינוּ עֲבָדָה קָשָׁה. כָּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר (שם י"ג) וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָרָד:

וַנִּצְעַק אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
וַיִּשְׁמַע יי אֶת־קִלְקֵלֵנוּ וַיִּרָא
אֶת־עֲנִיָּנוּ וְאֶת־עֲמָלֵנוּ וְאֶת־
לִחְצָנוּ: (דברים כ"ז ו')

Moses Smiting the Egyptian

And we cried unto the Eternal, the God of our fathers: as it is said, and it came to pass, after some time, that the king of Egypt died, and the children of Israel sighed in consequence of the bondage, and they cried, and their complaint went up to God, in consequence of the bondage. And the Eternal heard our voice: as it is¹ said, God heard their groaning, and God remembered his covenant with Abraham, Isaac and with Jacob.

וַנִּצְעַק אֶל-יְיָ אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר
(שְׁמוֹת ב' כ"ג) וַיְהִי בַיּוֹמִים הָרַבִּים
הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם
וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל מִן-
הָעֲבָדָה וַיִּזְעֻקוּ וַתַּעַל
שׁוֹעַתָּהֶם אֶל-הָאֱלֹהִים מִן-
הָעֲבָדָה: וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת-
קִלְנוֹ. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם כ' ד')

וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת-נַאֲקָתָם
וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-בְּרִיתוֹ
אֶת-אַבְרָהָם אֶת-יִצְחָק וְאֶת-

And He saw our affliction: this denotes the separation from their wives, as it is said, and God saw the children of Israel, and God had knowledge of their affliction. And our sorrow: this denotes the destruction of the male children, as it is said, Every son that is born ye shall cast into the river, and every daughter ye shall save alive. And our oppression: this denotes the severity employed, as it is said, And I have also seen the oppression wherewith the Egyptians oppress them.

יַעֲרֹב: וַיֵּרָא אֶת־עֲנִינוֹ. וּ
פְּרִישׁוֹת דְּרָךְ אֶרֶץ. כָּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר ^(שם) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּדַע אֱלֹהִים:
וְאֶת־עַמְּלָנוּ. אֱלוֹ הַבָּנִים.
כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר ^(שם) אֵלֶיךָ כָּל־בֶּן
הַיֶּלֶד הַיּוֹאֵרָה תְּשַׁלְּכֶהוּ
וְכָל־כֶּבֶת תַּחֲיוֹן: וְאֶת־
לַחֲצֵנוּ. זֶה הַדְּחָק. כָּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר ^(שם) וְגַם־רָאִיתִי אֶת־
הַלֶּחֶץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לַהֲצִים
אֹתָם:

The Plague of Frogs

וַיֹּצֵאנוּ And the Eternal brought us forth from Egypt, with a strong hand and with an outstretched arm, with great terror, and with signs and wonders.

וַיֹּצֵאנוּ And the Eternal brought us forth from Egypt: not by means of an angel, nor by means of a Seraph, nor by means of a messenger; but the most Holy, blessed be He, in His own glory, as it is said, I will pass through the land of Egypt in this night, and I will smite every first-born in the land of Egypt, both man and beast; and on all the gods of Egypt I will execute judgment I, the Eternal.

וְעָבַרתי I will pass through the land of Egypt: I Myself and not an angel. And I will smite every firstborn: I Myself and not a Seraph: And on all the gods of Egypt I will execute judgment: I Myself and not a messenger. I, the Eternal, I am He, and none other.

בְּיָד With a strong hand, this refers to the pestilence, as it is said, Behold the hand of the Eternal is upon thy cattle which is in the field, upon the horses, upon the asses, upon the camels, upon the oxen, and upon the sheep; a very grie-

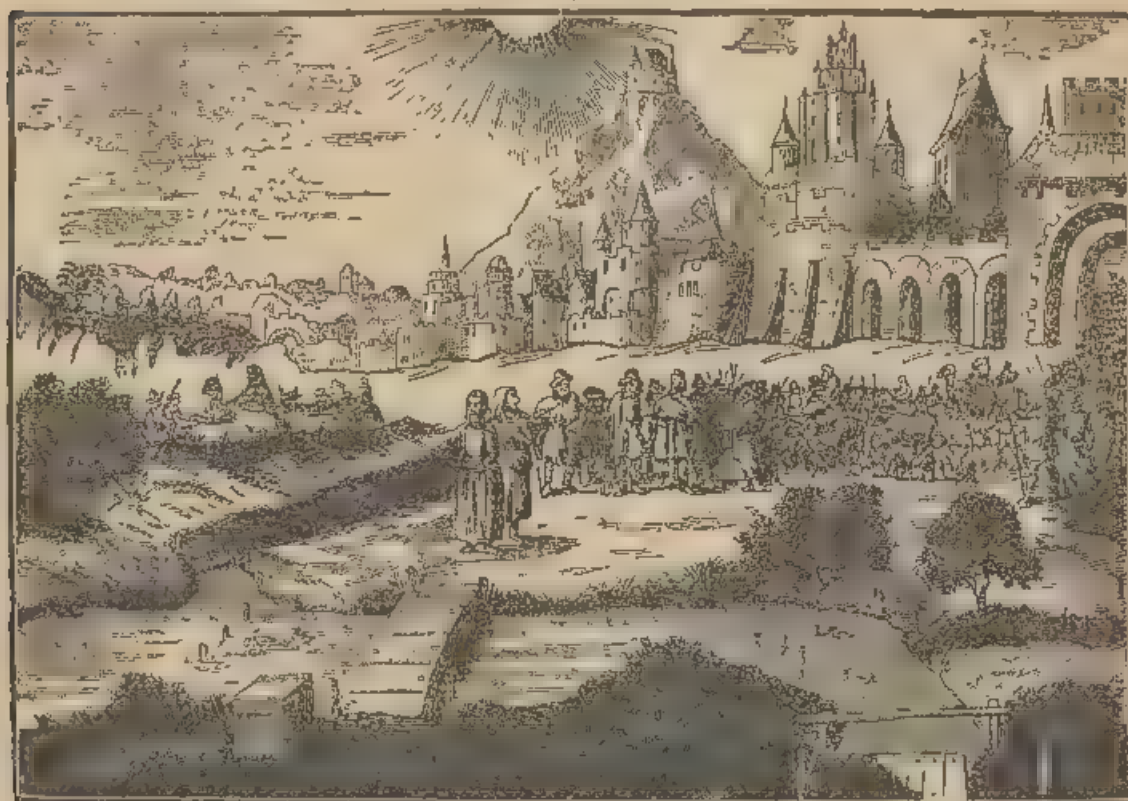
וַיֹּצֵאנוּ יי ממצרים בְּיָד חֲזָקָה וּבְיָרֵעַ גְּמוּיָה וּבְמִרְאָה נֹדֶל וּבְאַתּוֹת וּבְמִפְתִּיּוֹת: (דברים כ"ח)
וַיֹּצֵאנוּ יי ממצרים. לֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ. וְלֹא עַל יְדֵי שֶׁרָף. וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ. אֱלֹהֵי הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכַבּוֹדוֹ וּבְעֶצְמוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר (שמות י"ב) וְעָבַרתי בָּאָרֶץ מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהָבִיתִי כָּל־בְּכוֹר בָּאָרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יי:

וְעָבַרתי בָּאָרֶץ מִצְרַיִם. אֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ. וְהָבִיתִי כָּל־בְּכוֹר. אֲנִי וְלֹא שֶׁרָף. וּבְכָל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים. אֲנִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ. אֲנִי יי. אֲנִי הוּא וְלֹא אֲחֵר:

בְּיָד חֲזָקָה. זוֹ הַדְּבָר. כִּמְהָ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות י"ב) הִנֵּה יְדֵי הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים בַּגְּמָלִים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דָּבָר כָּבֵד מְאֹד:

vous pestilence. And with an outstretched arm: this refers to the sword, as it is said, And a drawn sword in His hand stretched out over Jerusalem. And with great terror: this refers to the appearance of the Divine presence, as it is said, Or hath God tried to go and take unto him a nation from the midst of another nation, by trials, by signs, and by wonders, and by war, and a strong hand; by an outstretched arm and great terrors, according to all that the Eternal, your God did for you in Egypt.

וּבְיָרֵעַ גְּטוּיָהּ וְזוֹת הַתְּהַרְבָּה.
 בְּמַה שֶּׁנֶּאֱמַר ^(דְּהַשׁ א' ב' א ט"ז) וְחָרְבוּ
 עֲשׂוּפָה בְּיָדוֹ גְּטוּיָהּ עַל־
 יְרוּשָׁלַם: וּבְמַרָא גָדֵל. וְזוֹ
 גְּלוּי שְׂכִינָה. בְּמַה שֶּׁנֶּאֱמַר
^(דְּכָרִים ד' ר"ד) אִם הִנֵּכָה אֱלֹהִים לָבוֹא
 לְקַחַת לוֹ גּוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי
 בְּמִסַּת בָּאֲתָה וּבְמוֹפְתִים
 וּבְמִלְחָמָה וּבְיָד חֲזָקָה וּבְיָרֵעַ
 גְּטוּיָהּ וּבְמוֹרָאִים גְּדִלִים
 כָּבֵד אֲשֶׁר־עָשָׂה לָכֶם יי
 אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ:

The Children of Israel Departing from Egypt

And with signs, this refers to the rod with which the miracles were performed, as it is said, and thou shalt take this rod in thy hand, wherewith thou shalt perform the signs. And with wonders, this refers to the plague of blood, as it is said, And I will show wonders in the heavens, and in the earth blood and fire and pillars of smoke.

דבר Another explanation is thus: with a strong hand denotes two plagues, with an outstretched arm, two more, with great terror, two more, with signs, two more, and with wonders two more. — These are the ten plagues which the Most Holy, blessed be He, brought upon the Egyptians in Egypt viz: —

Blood, frogs,
vermin, flies,
murrain, boils,
hail, locusts,
darkness, and the slaying
of the first-born.

Rabbi Jehuda formed the initials thus:

"DETSACH, ADASH
BEACHAB "

ובאותות. זה המטה. כמה
שנאמר (שמות ד' י"ז) ואת המטה
הזה תקח בידך אשר
תעשהו בו אותהאחת:
ובמפתים. זה הדם.
כמה שנאמר (ויאל ב' ג') ונתתי
מופתים בשמים ובארץ.
דם ואש ותימרות עשן:
דבר אחר. ביד חזקה
שתיים. ובזרע נטויה שתיים.
ובמרא גדל שתיים. ובאותות
שתיים. ובמפתים שתיים.
אלו עשר מכות שהביא
הקדוש ברוך הוא על-
המצריים במצרים. ואלו הן.

דם. צפרדע.
בנים. ערוב.
דבר. שחין.
בדר. ארבה.
חשך. מכת בכורות:

רבי יהודה היה נוהג בהם
סמנים.

דצ"ד ע"ש באח"ב:

רבי יוסי הגלילי אומר. מנין אתה אומר שלקו המצריים במצרים עשר מכות. ועל הים לקו חמושים מכות. במצרים מה הוא אומר ^{שמויה חי ט"ו} ויאמרו ההרמסים אל-פרעה אצבע אלהים הוא: ועל הים מה הוא אומר ^{שם י"ד ל"א} וירא ישראל את-היָד הגדלה אשר עשה יי

רבי יוסי הגלילי אומר. מנין אתה אומר שלקו המצריים במצרים עשר מכות. ועל הים לקו חמושים מכות. במצרים מה הוא אומר ^{שמויה חי ט"ו} ויאמרו ההרמסים אל-פרעה אצבע אלהים הוא: ועל הים מה הוא אומר ^{שם י"ד ל"א} וירא ישראל את-היָד הגדלה אשר עשה יי

The Ten Plagues

and believed in the Eternal, and in his servant Moses." If by the finger only they were smitten with ten plagues in Egypt, it may be deduced that in the Red Sea they were smitten with fifty plagues.

Rabbi Eleazar said: From whence can it be deduced, that every plague which the Most Holy, blessed be He, brought upon the Egyptians in Egypt consisted of four different plagues? Because it is said, He sent forth against them the fierceness of his anger, wrath, indignation and trouble, a band of evil angels. Wrath is one, Indignation two, Trouble three, and a band of evil Angels four. Hence it may be deduced that while in Egypt they were smitten with forty plagues, in the Red Sea they were smitten with two hundred plagues.

Rabbi Akeeba said: From whence can it be deduced, that each plague which the Most Holy, blessed be He, brought upon the Egyptians in Egypt consisted of five plagues? Because it is said, He sent forth

בְּמִצְרַיִם וַיִּרְאוּ הָעָם אֶת־
 יְיָ וַיֹּאמְרוּ כִּי וּבְמִשְׁרָה
 עָבְדוּ: כִּמָּה לָקוּ בְּאֶזְבֶּעַ.
 עֶשֶׂר מִכּוֹת. אֲמֹר מֵעַתָּה
 בְּמִצְרַיִם לָקוּ עֶשֶׂר מִכּוֹת.
 וְעַל־הֵם לָקִי חֲמִשִּׁים מִכּוֹת:
 רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. מִנֵּין
 שְׁכַל־מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא
 הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל־
 הַמִּצְרַיִים בְּמִצְרַיִם הֵיחָה
 שֶׁל אַרְבַּע מִכּוֹת. שֶׁנֶּאֱמַר
 (חֲלִים ע"ה מ"ב) וַיִּשְׁלַח־כֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ
 עָבְרָה וַוָּעַם וַצָּרָה מִשְׁלַחַת
 מִלֹּאכֵי רָעִים. עָבְרָה אַחַת.
 וַוָּעַם שְׁתֵּים. וַצָּרָה שְׁלֹשׁ.
 מִשְׁלַחַת מִלֹּאכֵי רָעִים
 אַרְבַּע. אֲמֹר מֵעַתָּה
 בְּמִצְרַיִם לָקוּ אַרְבָּעִים מִכּוֹת
 וְעַל־הֵם לָקוּ מֵאֲתֵים מִכּוֹת:
 רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר. מִנֵּין
 שְׁכַל־מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא
 הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל־
 הַמִּצְרַיִים בְּמִצְרַיִם הֵיחָה
 שֶׁל חֲמִשׁ מִכּוֹת. שֶׁנֶּאֱמַר

against them the fierceness of his anger, wrath, indignation and trouble, a band of evil Angels. The Fierceness of His Anger is one, Wrath is two, Indignation three, Trouble four, A Band of evil Angels is five. Hence it may be deduced that whilst in Egypt they were smitten with fifty plagues, in the Red Sea they were smitten with two hundred and fifty plagues.

How many abundant favours hath the Omnipresent performed upon us.

If he had brought us forth from Egypt, and had not inflicted judgment upon the Egyptians, it would have been sufficient.

If he had inflicted justice on them, and had not executed judgment upon their gods, it would have been sufficient.

If he had executed judgment upon their gods, and had not slain their first-born, it would have been sufficient.

If he had slain their first-born, and had not bestowed their wealth on us, it would have been sufficient.

If he had given us their wealth and had not divided the sea for us, it would have been sufficient.

If he had divided the sea for us, and had not made us pass through on dry land, it would have been sufficient.

יִשְׁלַח־בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה
וְזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מִלְּאֲכֵי
רָעִים. חֲרוֹן אַפּוֹ אֶחָת.
עֲבָרָה שְׁתֵּי. וְזַעַם שְׁלֹשׁ.
וְצָרָה אַרְבֶּעַ. מִשְׁלַחַת
מִלְּאֲכֵי רָעִים חֲמִשׁ. אֲמֹר
מַעֲתָה בְּמִצְרַיִם לָקוּ חַמְשִׁים
מִכּוֹת. וְעַל־הֵם לָקוּ חַמְשִׁים
וּמֵאָתִים מִכּוֹת:

בְּמָה מַעֲלוֹת מִזִּכּוֹת
לְמָקוֹם עָלֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם. וְלֹא
עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים רַיָּנוּ:
אֱלֹהֵינוּ עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים.
וְלֹא עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם רַיָּנוּ:
אֱלֹהֵינוּ עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם. וְלֹא
הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם רַיָּנוּ:
אֱלֹהֵינוּ הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם. וְלֹא נָתַן
לָנוּ אֶת־מִמּוֹנָם רַיָּנוּ:
אֱלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ אֶת־מִמּוֹנָם. וְלֹא
קָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם רַיָּנוּ:
אֱלֹהֵינוּ קָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם.
וְלֹא הִעֲבִירָנוּ בְּרַחוּכּוֹ
בְּחִירְכָּה רַיָּנוּ:

If he had made us pass through its midst on dry land, and had not drowned our oppressors in the sea, it would have been sufficient.

If he had drowned our oppressors in it, and had not supplied our necessities in the wilderness during forty years, it would have been sufficient.

If he had supplied our necessities in the wilderness during forty years, and had not fed us with manna, it would have been sufficient.

If he had fed us with manna, and had not given us the Sabbath, it would have been sufficient.

If he had given us the Sabbath, and had not brought us to Mount Sinai, it would have been sufficient.

If he had brought us near to Mount Sinai, and had not given us the Law, it would have been sufficient.

If he had given us the Law, and had not led us into the land of Israel, it would have been sufficient.

If he had led us into the land of Israel and had not built the temple, it would have been sufficient.

ל How much more, are we indebted for the manifold bounties which the Omnipresent hath be-

אלו הַעֲבִירָנוּ בְּרַחוּבוֹ
בְּחֶרֶבָה. וְלֹא שָׁקַע צָרֵינוּ
בְּחַוְכוֹ. דִּינֵנוּ:

אלו שָׁקַע צָרֵינוּ בְּחַוְכוֹ.
וְלֹא סִפֵּק צָרֵכֵנוּ בַּמִּדְבָּר
אַרְבָּעִים שָׁנָה. דִּינֵנוּ:

אלו סִפֵּק צָרֵכֵנוּ בַּמִּדְבָּר
אַרְבָּעִים שָׁנָה. וְלֹא
הֶאֱכִילָנוּ אֶת־הַמָּן. דִּינֵנוּ:

אלו הֶאֱכִילָנוּ אֶת־הַמָּן. וְלֹא
נָתַן לָנוּ אֶת־הַשַּׁבָּת. דִּינֵנוּ:
אלו נָתַן לָנוּ אֶת־הַשַּׁבָּת. וְלֹא

קָרַבְנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי. דִּינֵנוּ:
אלו קָרַבְנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי.
וְלֹא נָרְחַן לָנוּ אֶרֶץ־

הַחֹזֶה. דִּינֵנוּ:
אלו נָתַן לָנוּ אֶת־הַחֹזֶה.
וְלֹא הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ

יִשְׂרָאֵל. דִּינֵנוּ:
אלו הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.
וְלֹא בָנָה לָנוּ אֶת־בֵּית

הַבְּחִירָה. דִּינֵנוּ:
עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה טוֹבָה
כַּפּוּלָה וּמִכְפָּלָה לְמָקוֹם

stowed upon us! He brought us forth from Egypt, executed judgment upon the Egyptians and their gods: slew their first born, gave us their wealth, divided the sea for us, caused us to pass through its midst on dry land, drowned our adversaries in the sea, supplied us with every thing during forty years, fed us with manna, gave us the Sabbath, led us to Mount Sinai, gave us the Law, brought us to the land of Israel, and built the holy temple for us to atone for our iniquities.

Rabbi Gamliel saith, that whoever does not make mention of three things at the Passover Feast, has not done his duty, namely, the sacrifice of the Passover, the unleavened bread, and the bitter herbs.

The Paschal Lamb, which our ancestors ate during the existence of the Temple, — for what reason was it eaten? Because the Omnipresent, blessed be He, passed over the houses of our ancestors in Egypt, as it is

עלינו. שהוציאנו ממצרים. ועשה בהם שפטים. ועשה באלהיהם. והרג בכוריהם. ונתן לנו את־ממונם. וקרע לנו את־הים. והעבירנו בתוכו בחרבה. ושקע צרינו בתוכו. וספק צרכנו במדבר ארבעים שנה. והאכילנו את־המן. ונתן לנו את־השבת. וקרענו לפני הר סיני. ונתן לנו את־התורה. והבניסנו לארץ ישראל. ובנה לנו את־בית הבחירה לכפר על כל־עונותינו:

רבן גמליאל היה אומר. כל־שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו. ואלו הן.

פסח מצה ומרור:

פסח שהיו אבותינו אוכלין בזמן שבית המקדש קיים. על שום מה. על שום שפסח הקדוש ברוך הוא על בתי אבותינו במצרים. שנאמר

said: "Ye shall say, it is a sacrifice of the Passover unto the Lord, who passed over the houses of the children of Israel in Egypt, when he smote Egyptians, and spared our houses, and the people bowed themselves and worshipped."

Take hold of the cakes and show them to the assembly:

מצה, This Unleavened Bread which we now eat, what does it mean? It is eaten because the dough of our ancestors had not time to become leavened, before the supreme King of kings, the Most Holy, blessed be He! revealed Himself unto them, and redeemed them; as it

וַאֲמַרְתֶּם זִכְרֹן כָּכָה הוּא ^(שמות י"ב כ"ז)
לֵי אֲשֶׁר כָּכָה עָלִיתִי בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת־
מִצְרַיִם וְאֶת־בְּתוּלֵינוּ הִצִּיל
וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּ:

Take hold of the cakes and show them to the assembly:

מִצָּה זוֹ שֵׁאֲנוּ אוֹכְלִים עַל־
שֵׁם מַח. עַל שׂוֹם שְׂלֹא
הַסִּפִּיק בְּצַקָּם עַל אֲבוֹתֵינוּ
לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם
מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא וּנְאֻלָּם. שֶׁנֶּאֱמַר

Observing the Passover Ritual

is said, "They baked unleavened cakes of the dough which they had brought forth out of Egypt, for it was not leavened, because they were thrust out of Egypt, and could not tarry, neither had they made any provision for themselves.

Take the bitter herb, and show it to the assembly:

מרור This bitter herb which we eat, what does it mean? It is eaten because the Egyptians embittered the lives of our ancestors in Egypt; as it is said, "They embittered their lives with hard bondage, in mortar and brick, and in all manner of labour in the field. All their labour was imposed upon them with rigour.

בכל In every generation each individual is bound to regard himself as if he had gone personally forth from Egypt, as it is said, "And thou shalt relate to thy son on that day saying, this is on account of what the Eternal did for me, when I went forth from Egypt." Thus it was not our ancestors alone, whom the Most Holy, blessed be He, then redeemed but us also did he redeem with them, as it is said, and

(שם י"ב ל"ט)
וַיֹּאפִי אֶת־הַבֶּצֶק אֲשֶׁר
הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲגַת מִצּוֹת
כִּי לֹא חָמֵץ בִּיגְרָשׁוֹ מִמִּצְרַיִם
וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהֵמָה וְגַם־
צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם:

Take the bitter herb, and show it to the assembly:

מְרֹר זֶה שְׂאֵנוּ אוֹכְלִים
עַל שׁוֹם מָה. עַל שׁוֹם
שִׁמְרָרוּ הַמִּצְרַיִם אֶת־חַיֵּינוּ
אֲבוֹתֵינוּ בַּמִּצְרַיִם. שְׁנֵאמַר
(שם א' י"ד) וַיִּמְרָרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם
בְּעִבְדוּת קָשָׁה בְּחֶמֶר
וּבִלְבָנִים וּבְכָל־עֲבָדָה בְּשָׂדֶה
אֶת כָּל־עֲבָדָתָם אֲשֶׁר־עָבְדוּ
בָּהֶם בְּפֶרֶךְ:

בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר תִּיב אָדָם
לִרְאוֹת אֶת־עֲצָמוֹ כְּאִלּוּ
הוּא יָצָא מִמִּצְרַיִם. שְׁנֵאמַר
(שם י"ג)
וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא
לֵאמֹר בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה יי לִי
בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם: לֹא אֶת־
אֲבוֹתֵינוּ בְּלֶבֶד גָּאֵל הַקְדוֹשׁ
כְּרוּךְ הוּא. אֱלֹא אִף אוֹתֵנוּ
גָּאֵל עִמָּהֶם. שְׁנֵאמַר (דברים י"ב)

ne brought us forth from thence, in order to bring us in, that He might give us the land which He swore unto our ancestors.

Elevate the cup of wine and say:

למִי Therefore, we are bound to thank, praise, laud, glorify, extol, honour, bless, exalt, and reverence Him who performed for our fathers, and for us all these miracles. He brought us from slavery to freedom; from sorrow to joy; from mourning to festivity, and from servitude to redemption. Let us therefore sing a new song in his presence. Hallelujah!

Put the glass on the table and say:

הללויה Hallelujah! Praise, O ye servants of the Eternal! praise ye the name of the Eternal! Blessed be the name of the Eternal, from henceforth and for evermore. From the rising of the sun unto the going down thereof, praised be the name of the Eternal. High above all nations is the Eternal, His glory is above the heavens. Who is like unto the Eternal, our God who dwelleth on high? yet condescendeth to look down upon heaven and earth? He raiseth the poor from the dust, and lifteth the needy from the

ואֶתֵּנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן
הָבִיא אֵתֵנוּ לְהַתְּנוּ אֶת־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְתֵּינוּ:

Elevate the cup of wine and say:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ תִּיכִּים לְהוֹדוֹת
לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר לְרוֹמֵם
לְהַדָּר לְבָרֵךְ לְעַלָּה וּלְקַלֵּם
לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבְתֵּינוּ וּלְנוּ
אֶת־כָּל־הַנִּסִּים הָאֵלֶּה.
הוֹצִיאֵנוּ מֵעֲבָדוֹת לְחֵרוֹת.
מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה. מֵאֲכָל לֵיוֹם
טוֹב. וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גָּדוֹל.
וּמִשְׁעָבוֹד לְנֶאֱלָה וְנֹאמַר
לְפָנָיו (שִׁירָה חֲדָשָׁה) הַלְלוּיָהּ:

Put the glass on the table and say:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יי.
הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יי: יְהִי שֵׁם יי
מְבָרֵךְ. מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:
מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאוֹ.
מְהֵלָל שֵׁם יי: רֵם עַל־כָּל־
גּוֹיִם יי. עַל־הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ:
מִי כִּי אֱלֹהֵינוּ. הַמְּגִבִּיהִי
לְשַׁבַּח: הַמְּשִׁפִּילִי לְרָאוֹת.
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימִי
מַעֲפָר דָּל. מֵאֲשַׁפַּת יָרִים

dunghill; to assign him a seat amongst princes, even with the princes of his people. He setteth up the barren woman to dwell in the house as a joyful mother of children; Hallelujah!

בצאת When Israel went forth from Egypt, the house of Jacob from a people of barbarous language; Judah became his sanctuary, Israel his dominion. The sea beheld it and fled, the Jordan was driven back. The mountains skipped like rams, the hills like lambs. What aileth thee, O sea! that thou didst flee? O Jordan! that thou wast driven back? Ye mountains, wherefore should ye skip like rams? and ye hills,

אֲבִיוֹן: לְהוֹשִׁיבֵי עַם-נְדִיבִים.
עַם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבֵי
עֵקֶרֶת הַבַּיִת אִם-תִּבְנִים
שִׂמְחָה הַלְלוּהָ:

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם.
בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֵעָז: הִיִּתְחַה
יְהוּדָה לְקִדְשׁוֹ. יִשְׂרָאֵל
מִמְשָׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנָם.
הַיַּרְדֵּן יָסַב לְאַחֲזֹר: הַהָרִים
רָקְדוּ כְּאֵילִים. גִּבְעוֹת כְּבָנִי-
צֶאֱן: מַה-לָּךְ הַיָּם כִּי תָנוּם.
הַיַּרְדֵּן תִּסַּב לְאַחֲזֹר: הַהָרִים
תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים. גִּבְעוֹת

The Miracle at the Crossing of the Red Sea

like lambs? From the presence of the Lord the earth shrunk back! from the presence of the God of Jacob, who converteth the rock into a pool of water, the flint into a fountain of waters.

Elevate the cup of wine and say:

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, who hath redeemed us and our ancestors from Egypt and hath brought us to the enjoyment of this night, to eat unleavened bread and bitter herbs. Thou, O Eternal, our God, and God of our ancestors; mayest thou bring us to enjoy in peace other solemn feasts and sacred seasons, which approach us, that we may rejoice in the building of thy city and exult in thy holy service; that we may there eat of the sacrifices and of the holy paschal offerings, whose blood shall be sprinkled upon the side of thine altar, for thine acceptance. Then shall we, with a new hymn, give thanks to Thee for our deliverance, and for the redemption of our souls. Blessed art thou, O Eternal, who hast redeemed Israel.

ברוך Blessed art thou, O Lord, our God, who createst the fruit of the vine.

Drink the second cup of wine.

כבני-צאן: מלפני ארון חולי
ארץ. מלפני אלהי יעקב:
ההפכי הצור אגם-מים.
חלמיש למעינו-מים:

Elevate the cup of wine and say:

ברוך אתה יי אלהינו
מלך העולם אשר גאלנו
וגאל את-אבותינו ממצרים
והגיענו ללילה הזה לאכל-
בו מצה ומרור: כן יי אלהינו
ואלהי אבותינו יגיענו
למועדים ולרגלים אחרים
הבאים לקראתנו לשלום
שמחים בבנין עירך וששים
בעבודתך. ונאכל שם מן
הזבחים ומן הקסחים אשר
יגיע דמם על קיר מזבחך
לרצון. ונודה לך שיר חדש
על גאלתנו ועל פדות
נפשנו. ברוך אתה יי גאל
ישראל:

ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם בורא פרי הגפן:

Drink the second cup of wine.

Wash the hands and say:

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, who hast sanctified us with thy commandments and commanded us to wash the hands.

Take the two whole cakes and the broken one and say the following blessings:

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, who bringest forth bread from the earth.

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to eat unleavened bread.

Take some bitter herbs dip them unto the charoseth and say:

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to eat bitter herbs

Break the undermost cake and distribute it with some bitter herbs and charoseth, then say:

זכר Thus did Hillel during the existence of the holy temple: he took unleavened bread and

Wash the hands and say: רחץ

ברוך אתה יי אלהינו
מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו על-נטילת
ידיים:

Take the two whole cakes מוציא מצה
and the broken one and
say the following blessings.

ברוך אתה יי אלהינו
מלך העולם המוציא לחם
מהארץ:

ברוך אתה יי אלהינו
מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו על-אכילת
מצה:

Take some bitter herbs dip them מרור
unto the charoseth and say:

ברוך אתה יי אלהינו
מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו על-אכילת
מרור:

Break the undermost cake, and בורך
distribute it with some bitter
herbs and charoseth, then say:

זכר למקדש בהלל:
בן עשרה הלל בזמן שבית
המקדש קים. היה בורך

bitter herbs, and ate them together, in order to perform the Law, "With unleavened bread and bitter herbs shall they eat it."

The head of the house then eats and gives some to all at the table, who repeat the above blessing.

After supper the half of the middle cake which had been put aside, at the commencement of the service, is distributed amongst all present. This is called the "Aficomien" after which no food must be taken during the evening. The third cup is then filled.

If the number of persons who have partaken of a meal consist of three or more males beyond the age of thirteen, one of them thus begins aloud:

רבותי Gentlemen, let us say Grace.

The rest of the company respond:

יהי The name of the Eternal be blessed from now unto eternity.

He then proceeds:

ברשות Let us bless Him (if the company number ten or more he adds: our God), of whose gifts we have partaken.

The company respond:

ברוך Blessed be He (our God), of whose gifts we have partaken, and by whose goodness we exist.

Those who have not taken part in the meal here exclaim: Blessed be His name, yea, continually, to be blessed for ever and ever.

He then repeats:

ברוך Blessed be He (our God), of whose gifts we have partaken, and by whose goodness we exist.

ברוך Blessed be He, and blessed be His name!

(פסח) מצה ומרור ואוכל
ביחד. לקיים מה שנאמר
על מצות ומררים יאכלהו:

The head of the house
then eats and gives
some to all at the table, who repeat
the above blessing.

After supper the half of the middle cake which had been put aside, at the commencement of the service, is distributed amongst all present. This is called the "Aficomien" after which no food must be taken during the evening.

The third cup is then filled. **כרד**

שלמה שאכלו כאחת חיינים צומין. וכילד נחמנים?
הצומן אומר: **הב לן ונברך!**

או נלשון אשכנז: **רבותי** ויר וקולטן בענטשן!
והם עונים:

יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם:
והצומן אומר:

ברשות... נברך (בעשרה מוסיף אלהינו)
שאכלנו משלו:

והמקונים עונים:

ברוך (בעשרה מוסיפים אלהינו) **שאכלנו**
משלו ובטובו חיינו:

וכל העומדים שם אף שאינם מן המקונים
גם הם יענו ויאמרו **ברוך ומברך שמו תמיד**
לעולם ועד:

He then repeats:

ברוך (אלהינו) **שאכלנו משלו**
ובטובו חיינו:

ברוך הוא וברוך שמו:

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, who feedest the whole world with thy goodness, and with grace, kindness, and mercy, givest food to every creature, for His mercy endureth for ever. And as His abundant goodness hath never been deficient towards us, so may we never be in want of sustenance for ever and ever; for the sake of His great name for He is the God who feedeth and sustaineth all, and dealeth beneficently with all; and provideth food for all the creatures that he hath created. Blessed art thou, O Eternal, who givest food unto all.

נודה We will give thanks unto thee, O Eternal, our God, for having caused our ancestors to inherit that desirable, good, and ample land; and because thou hast brought us forth from the land of Egypt, and redeemed us from the house of bondage; and for thy covenant, which thou hast sealed in our flesh; for the law which thou hast taught us, and for thy statutes which thou hast made known unto us; and for the life, kindness, and mercy, which thou hast graciously bestowed upon us, and for the food wherewith thou feedest and sustainest us continually every day and hour.

ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם, הן אתה עולם כל
בטובו כחן כחסד וברחמים
הוא נותן להם לכל-בשר כי
לעולם חסדו: ובטובו הגדול
המיד לא חסד-לנו ואל
יחסד-לנו מזון לעולם ועד
בעבור שמו הגדול: כי הוא
זן מפרנס לכל ומטיב לכל
ומבין מזון לכל-בריותיו אשר
ברא. ברוך אתה יי, הן
אתה כל:

נודה לך יי אלהינו על
שהנחלת לאבותינו ארץ
חמדה טובה ורחבה
ועל שהוצאתנו יי אלהינו
מארץ מצרים ופדיתנו
מבית עבדים ועל בריתך
שהתמדת בבשרנו ועל
תורתך שלמדנו ועל
הקיד שהודעתנו ועל חיים
הן והסד שחוננתנו ועל
אכילת מזון שאתה זן
ומפרנס אותנו תמיד בכל-
יום ובכל-עת ובכל-שעה.

ל And for all those things,
O Eternal, our God, will we give
thanks unto thee, and praise
thee. Blessed be thy name con-
tinually, in the mouth of every
living creature, for ever and
ever; as it is written: When
thou hast eaten, and art satis-
fied, then shalt thou bless the
Eternal, thy God for the good
land which He hath given thee.
Blessed art thou, O Eternal, for
the gift of the land, and for
the food.

אמ O Eternal, our God, we
beseech thee, have compassion
on thy people Israel, on Jeru-
salem, thy city, on Zion, the
residence of thy glory, and on
the kingdom of the house of
David, thine anointed; and on
the great and holy house, which
is called by thy name. Thou
art our God, Father, Pastor,
and Feeder; our Maintainer,
Supporter, and Deliverer. De-
liver us speedily from all our
troubles; and suffer us not, O
Eternal, our God to stand in need
of the gifts of mankind, nor
their loan; but let us depend
on thy full, open, holy, and ex-
tensive hand, so that we may
not be put to shame, nor ever
be confounded.

ועל הכל יי אלהינו אנחנו
מודים לך ומברכים אותך
יתברך שםך בפי כל-חי
תמיד לעולם ועד: ככתוב
ואכלת ושבעת וברכת את-
יי אלהיך על-הארץ הטבה
אשר נתת-לך. ברוך אתה
יי, על-הארץ ועל-המזון:
רחם יי אלהינו על-ישראל
עמך ועל ירושלים עירך
ועל ציון משכן כבודך ועל
מלכות בית דוד משיחך
ועל-הבית הגדול והקדוש
שנקרא שםך עליו: אלהינו
אבינו רענו זוגנו פרנסנו
וכלכלנו והרויחנו והרוח-
לנו יי אלהינו מהרה מכל-
צרותינו: ונא אל-תצריכנו
יי אלהינו לא לידי מהנת
כשר ודם ולא לידי הלואתם
כי אם לירך המלאה
הפתוחה הקדושה והרחבה
שלא נבוש ולא נכלם
לעולם ועד:

On the Sabbath say:

Be pleased, O Eternal, our God to grant us peace in thy commandments, and in the commandment of the seventh day, even this great and holy Sabbath; for this day is great and holy in thy presence, thereon to rest, and be at ease, in love, according to the precept of thy will; and in thy good will, suffer no trouble, sorrow, or affliction, to affect us on our day of rest; and let us live to see, O Eternal, our God the consolation of Zion, thy city, and the rebuilding of Jerusalem, thy holy city; for thou art the Lord of salvation, and the Lord of consolation.

Our God, and the God of our fathers, mayest thou be pleased to grant that our remembrance and the remembrance of our fathers, the remembrance of the Messiah, the son of David, thy servant, and the remembrance of Jerusalem, thy holy city, and the remembrance of thy people, the house of Israel may ascend, come, approach, be seen, accepted, heard and remembered for the granting of a happy deliverance, with favour, grace, mercy, life and peace, on this first day of Passover. O Lord, our God, remember us this day for good, visit us with thy blessing and save us to enjoy life. And with the word

On the Sabbath say:

רצה ותחליצנו יי אלהינו במצותיך
ובמצות יום השביעי השבת הגדול
והקדוש הזה כי יום זה גדול וקדוש
הוא לפניך לשבת בו ולגות בו
באהבה במצות רצונך. ברצונך
הניח לנו יי אלהינו שלא תהי צרת
ויגזון ואנחה ביום מנוחתנו והראנו
יי אלהינו בנחמת ציון עירך ובבנין
ירושלם עיר קדשך כי אתה הוא
בעל הישועות ובעל הנחמות:

אלהינו ואלהי אבותינו.
יעלה ויבא ויגיע ויראה
וירצה וישמע ויפקד ויזכר
זכרוננו ופקדוננו וזכרון
אבותינו. וזכרון משיח בן
דוד עבדך. וזכרון ירושלים
עיר קדשך. וזכרון כל
עמך בית ישראל לפניך.
לפליטתך ולטובתך ולחן
ולחסד ולרחמים ולחיים
ולשלום ביום חג המצות
הזה. זכרנו יי אלהינו בו
לטובה. ופקדנו בו לברכה.
והושיענו בו לחיים. וכדבר

of salvation and mercy, have compassion and be gracious unto us! O have mercy upon us and save us, for our eyes are continually towards thee, for thou, O Lord, art a merciful and gracious King.

ובנה O build Jerusalem, the holy city, speedily in our days. Blessed art thou, O Eternal, who in thy mercy buildest Jerusalem, Amen.

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe. O God, thou art our Father, King Almighty, Creator, Redeemer, and Sanctifier: the Sanctifier of Jacob, our Pastor, the Shepherd of Israel; the beneficent King, who dealeth beneficently with all; for He hath been, is, and ever will be dally beneficent towards us. He hath dealt bountifully with us, as he doth now, and ever will: granting us grace, favour, mercy, ease, deliverance, prosperity, blessing, salvation, consolation, maintenance, and sustenance, and a peacable life and every good for ever. And may we never lack any good thing.

ישועה ורחמים חום וחנונו.
ורחם עלינו והושיענו. כי
אלוף עינינו. כי אל מלך
חנון ורחום אלה:

ובנה ירושלים עיר הקדש
במהרה בימינו. ברוך אלה
י, בנה ברחמיו ירושלים.
אמן:

ברוך אלה יי אלהינו מלך
העולם, האל אבינו מלכנו
אדירנו בוראנו גאלנו
יוצרנו קדושנו קדוש יעקב
רוענו רועה ישראל המלך
הטוב והמטיב לכל שבכל-
יום ויום הוא המטיב הוא
מטיב הוא יטיב לנו. הוא
גמלנו הוא גומלנו הוא
יגמלנו לעד לחן לחסד
ולרחמים ולרוח הצלה
והצלה ברכה וישועה
נחמה פרנסה וכלכלה
ורחמים וחיים ושלום
וכל טוב, ומכל טוב אל-
יחסרנו:

May He who is most merciful, reign over us, for ever and ever. May He who is most merciful, be praised in heaven and on earth. May He who is most merciful, be adored throughout all generations: be eternally glorified amidst us; and be honoured amongst us, to all Eternity. May He who is most merciful, maintain us with honour. May He who is most merciful, break the yoke of our captivity from of our neck, and lead us securely to our land. May He who is most merciful, send us abundant blessings in this house, and on this table on which we have eaten. May He who is most merciful, send us Elijah, the prophet of blessed memory, to bring us the good tidings of salvation and consolation. May He who is most merciful, bless

(When sitting at a table other than that of ones parents, the words in brackets are to be omitted)

(my honoured father,) the head of this house; and (my honoured mother,) the mistress thereof; their house, their children, and all belonging to them:

הַרְחֵמֵנוּ. הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד: הַרְחֵמֵנוּ. הוּא
יִתְבָּרַךְ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
הַרְחֵמֵנוּ. הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר
דּוֹרִים וַיִּתְפָּאֵר בָּנוּ לְנִצָּח
נִצְחִים וַיִּתְהַדָּר בָּנוּ לְעַד
וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים: הַרְחֵמֵנוּ.
הוּא יִפְרֹנֶסֶנוּ בְּכָבוֹד:
הַרְחֵמֵנוּ. הוּא יִשְׁבֹּר עָלֵנוּ
מֵעַל צָוָארֵנוּ וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ
קוֹמָמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ: הַרְחֵמֵנוּ.
הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה מְרֻבָּה
בְּבֵית הַזֶּה וְעַל שְׁלֶחֶן זֶה
שֶׁאֲכָלֵנוּ עָלָיו: הַרְחֵמֵנוּ.
הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת־אֱלִיָּה
הַנָּבִיא זָכוֹר לְטוֹב וַיְבַשֵּׁר
לָנוּ בְּשׂוֹרֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת
וְנַחֲמוֹת: הַרְחֵמֵנוּ. הוּא יְבָרֵךְ

(When sitting at a table other than that of ones parents, the words in brackets are to be omitted)

אֶת־אָבִי מִרִּי בֶּעַל הַבֵּית
הַזֶּה, וְאֶת־אִמִּי מוֹרֶתִי
בֶּעַל־ת הַבֵּית הַזֶּה, אוֹתָם
וְאֶת־בֵּיתָם וְאֶת־זֶרְעָם וְאֶת־
כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם.

The husband: | The wife:
me and my wi- | me and my hus-
fe, | band,
(anybody with children to add: my
children,)

In larger company:
and all here present,
us, and all belonging to us. As
our ancestors, Abraham, Isaac,
and Jacob, were blessed with
all and every good: Thus may
He bless us altogether with a
complete blessing: and let us
say, Amen.

May they in heaven shew
forth their and our merit, for
a peaceable preservation: and
may we receive a blessing from
the Lord, and righteousness
from the God of our salvation:
and may we find grace and
good understanding in the sight
of God and man.

On the Sabbath:

May He who is most
merciful, cause us to inherit
the day that is entirely Sabbath,
and everlasting rest.

May He who is most
merciful, cause us to inherit
the day that is entirely good,

The wife: | The husband:
אותי ואת-אשתי | אותי ואת-בעלי
(anybody with children to add. ואת-יורעי)
ואת-כל-אשר לי

In larger company:
(ו)את-כל-המסבין כאן.
אֲחֵנּוּ וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר לָנוּ,
כְּמוֹ שְׁנֵה־בָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ
אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּכָל
מִכָּל כֹּל, כֵּן יְבָרֶךְ אֲחֵנּוּ
בְּכָל יוֹם בְּבִרְכַּת שְׁלָמָה.
וְנֹאמַר אָמֵן:

בְּמָרוֹם יִלְמְדוּ עֲלֵיהֶם
וְעֲלֵינוּ זְכוֹת שְׁתֵּהי לְמִשְׁמֶרֶת
שְׁלוֹם. וְנִשָּׂא בְּרָכָה מֵאֵת
יְיָ וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁרָאֵל.
וְנִמְצָא חֵן וְשָׁכַל טוֹב בְּעֵינֵי
אֱלֹהִים וְאָדָם:

On the Sabbath:

תְּרַחֲמֵן. הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם שָׁכָלוּ
שֶׁפֶת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:
הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם
שָׁכָלוּ טוֹב.

וְיֵשׁ מוֹסִיפִים

יוֹם שָׁכָלוּ אֲרוּךְ יוֹם שְׂעִדִּיקִים
וְשׁוֹבִים וְעֲטְרוֹתֵיהֶם בְּרָאשֵׁיהֶם וְנִתְּנִים
מִיּוֹם הַשְׁכִּיטָה וְהַתָּה הַלָּקֵט עֲשֶׂהֶם:

May He who is most merciful, make us worthy to behold the day of the Messiah and eternal life in the future state. He giveth great salvation to his King, and sheweth mercy to his Anointed; to David, and his seed for ever. May He who maketh peace in his high heavens, grant peace unto us, and all Israel, and let us say, Amen.

Fear the Eternal, Ye his saints for there is no want to those who fear him. The young lions do lack and suffer hunger; but they who seek the Lord shall not want any good. Praise ye the Eternal, for He is good; his mercy endureth for ever. Thou openest thy hand and satisfiest the desire of every living thing. Blessed is the man who will trust in the Eternal, and the Eternal will be His trust.

I have been young and now I am old, yet have I not seen the righteous forsaken, nor his seed begging bread.

May the Eternal give strength to his people, May the Eternal bless his people with peace.

Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, who createst the fruit of the vine.

Drink the third cup of wine.

הַרְחֵמֵנוּ. הוּא יִזְכֵּנוּ לַיְמֹת
הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא:
מִגְדוֹל יְשׁוּעוֹת מִלְּכּוֹ וְעֵשָׂה
חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ לְדוֹד וּלְזֶרְעוֹ
עַד-עוֹלָם: עֲשֵׂה שְׁלוֹם
בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם
עָלֵינוּ וְעַל כָּל-יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן:

יִרְאוּ אֶת-יְיָ קֹדֶשׁוֹ כִּי אֵין
מַחְסוֹר לִירְאָיו: בְּפִירִים
רָשׁוּ וְרָעִבוּ וְדָרְשׁוּ יְיָ לֹא-
יִחְסְרוּ כָּל-טוֹב: הִזְדָּרוּ לֵי יְיָ
טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד: פֹּתַח
אֶת-דִּירָךְ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל-חַי
רְצוֹן: בָּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר
יִבְטַח בְּיָי וְהָיָה יְיָ מִבְּטָחוֹ:
גִּשְׁרֵי תֵּימָתִי גִּם-זִקְנָתִי וְלֹא רָאִיתִי
צָרִיק גִּיעוֹב וְזָרְעוֹ מִבִּקְשֵׁי-לֶחֶם:
יְיָ עֲזֵר לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, יְיָ יְבָרֶךְ
אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

Drink the third cup of wine.

open the door and say:

שֶׁכֶּךָ Pour out thy wrath upon the heathen who will not acknowledge thee, and upon the kingdoms who invoke not thy name, for they have devoured Jacob, and laid waste his dwelling.

שֶׁכֶּךָ Pour out thy indignation upon them, and let thy fierce anger overtake them.

תִּרְדֵּף Pursue them in wrath and destroy them from under the heavens of the Eternal.

On filling the fourth cup.

לֹא Not unto us, O Eternal, not unto us, but unto thy name give glory, for thy mercy and thy truth's sake. Wherefore should the nations say: Where is now their God? But our God is in heaven, whatsoever he pleaseth he hath made. Their idols are of silver and gold, the production of the hands of man. Mouths they have, but speak not; eyes they have, but see not; ears they have, but hear not; nostrils have they, but smell not; they have hands, but feel not; feet they have, but walk not, neither do they utter a sound with their throats. Those who make them, shall become like them, also all those who confide in them.

open the door and say:

שֶׁכֶּךָ חֲמַתְךָ אֱלֹהִים
אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ וְעַל־
מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא
קָרְאוּ: כִּי־אָכַל אֶת־יַעֲקֹב
וְאֶת־נִגְוָתוֹ הִשְׁמִיךְ: (תהלים ע"ט ו' ז')

שֶׁכֶּךָ עֲלֵיהֶם זַעַמְךָ וְחֲרוֹן
אַפְּךָ יִשְׁיָגֵם: (שם ס"ט כ"ה)

תִּרְדֵּף בְּאַף וְחֲשִׁמְדָם
מִתַּחַת שָׁמַיִם יִי: (איכה ג כ"ו)

הלל On filling the fourth cup.

קָמוּ לֹא לָנוּ יְיָ לֹא לָנוּ כִּי
לְשִׁמְךָ הֵן כְּבוֹד. עַל־חֲסִדְךָ
עַל־אַמֶּתְךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ
הַגּוֹיִם. אֵי־הָנָא אֱלֹהֵיהֶם:
וְאֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמַיִם. כֹּל אֲשֶׁר
חָפֵץ עָשָׂה: עֲצִבְיָהֶם כֶּסֶף
וְחָהָב. מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה
לֶחֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ. עֵינַיִם לֶחֶם
וְלֹא יִרְאוּ: אֲזָנַיִם לֶחֶם וְלֹא
יִשְׁמָעוּ. אֵף לֶחֶם וְלֹא יִרְיֹחוּ:
יְרֵיכָם וְלֹא יִמְיֹשׁוּ רַגְלֵיהֶם
וְלֹא יִהְלְכוּ. לֹא־יִהְיוּ בְּגִרְוֹנָם:
כְּמוֹתָם יִהְיוּ עֲשִׂיהֶם. כֹּל
אֲשֶׁר־בָּטַח בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל

O Israel trust in the Eternal,
He is thy help and thy shield.
O house of Aaron, trust in the
Eternal, their help and their shield
is He. Those who revere the
Eternal, and trust in the Eternal,
their help and their shield is He.

" The Eternal hath remem-
bered us, He will bless us, He
will bless the house of Israel,
He will bless the house of
Aaron. He will bless those
who revere the Eternal, the
small as well as the great:
May the Eternal increase you,
more and more, you and your
children. Ye are blessed of the
Lord, the maker of heaven and
earth. The heavens are the
heavens of the Eternal, but
the earth hath He given to the
children of men. The dead
praise not the Eternal, nor do
they who descend into the silent
grave. But we will bless the
Eternal, from henceforth until
evermore. Hallelujah.

אהבתי I love the Eternal, for
he hath heard my voice and
my supplications. For he hath
inclined his ear unto me, there-
fore will I invoke him whilst
I live. The struggles of death
compass me, and the pangs of
the tomb seize me; sorrow and
grief befall me. On the name
of the Eternal I call, I beseech
thee, O Eternal, deliver thou
my soul! The Eternal is gra-
cious and just, and our God
is merciful. The Eternal pre-
serveth the simple, I was mi-
serable and He saved me.

בְּטַח בְּי'. עֲזָרָם וּמִגְנָם הוּא:
בֵּית אַהֲרֹן בְּטַחוּ בְּי'. עֲזָרָם
וּמִגְנָם הוּא: יִרְאֵי י' בְּטַחוּ
בְּי'. עֲזָרָם וּמִגְנָם הוּא:

י' זְכַרְנוּ יְבָרֶךְ. יְבָרֶךְ אֶת-
בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֶךְ אֶת-בֵּית
אַהֲרֹן: יְבָרֶךְ יִרְאֵי י'. הַקְטָנִים
עִם-הַגְּדֹלִים: יִסַּף י' עֲלֵיכֶם.
עֲלֵיכֶם וְעַל-בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים
אַתֶּם לַי'. עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַי'. וְהָאָרֶץ
נָתַן לִבְנֵי-אָדָם: לֹא-תִמְתִּים
יְהַלְלֶיהָ. וְלֹא כָל-יִרְדֵּי
דוֹמָה: וְאַנְחֵנוּ נִבְרָךְ יְה
מִעַתָּה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּהָ:

קטו אֶהְבֵּתִי כִי-יִשְׁמַע י'. אֶת-
קוֹלִי תַחֲנוּנֵי: כִּי-הִטָּה אָזְנוֹ
לִי. וּבִימֵי אֶקְרָא: אֶפְסוֹנֵי
הַבְּלִי-מִוֶּרֶת וּמִצָּרֵי שְׂאוֹל
מִצָּאֹנֵי. צָרָה וַיְגוֹן אֶמְצָא:
וּבִשְׁמִי אֶקְרָא. אָנָּה י'
מִלְטָה נַפְשִׁי: חֲנוּן י' וְצַדִּיק.
וְאַלְהֵינוּ מְרַחֵם: שֹׁמֵר
פְּתָאִים י'. דַּלְתֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ:

Return unto thy rest, O my soul, for the Eternal hath dealt mercifully with thee. For thou hast delivered my soul from death, mine eye from tears, my foot from falling. I will walk in the presence of the Eternal in the land of the living. I believe because I have spoken. I am greatly afflicted. In my haste I said, all that is human is deceptive.

מה What shall I render unto the Eternal for all his benefits towards me? The cup of salvation will I raise, and upon the name of the Eternal will I call. I will pay my vows unto the Eternal now in the presence of all his people. Grievous in the sight of the Eternal is the death of his pious ones. O Eternal, for I am thy servant, I, thy servant, the son of thy handmaid; thou hast loosened my bonds. Unto thee will I offer a sacrifice of thanksgiving; I will call upon the name of the Eternal. I will pay my vows unto the Eternal, now in the presence of all his people. In the courts of the house of the Eternal, in the midst of thee, O Jerusalem. Hallelujah!

הללו Praise the Eternal, all ye nations; praise Him, all ye people; for His mercy prevaieth over us, and the truth of the Eternal endureth for ever. Hallelujah!

טובי נפשי למנוחתי. כי יי
גמל עליי: כי חלצת נפשי
ממוות. אתעיני מן דמעה
אתרגלי מדחי: אתחלף
לפני יי. בארצות החיים:
האמנתי כי אדבר. אני
עניתי מאד: אני אמרתי
בחפזי. כל דאדם כזב:

מה אשוב ליי. כל-
תגמולוהי עלי: כוס ישועות
אשא. ובשם יי אקרא: נדרי
ליי אשלם. נגדה נא לכל-
עמו: יקר בעיני יי. המותה
לחסידיו: אנה יי כיראני
עבדה. אני עבדה בך אמתה.
פתחת למוסרי: לך אובח
זבח תודה. ובשם יי אקרא:
נדרי ליי אשלם: נגדה נא
לכל עמו: בחצרות בית יי
בתוכי ירושלם הללויה:
כי הללו את יי כל גוים.
שבחוהו כל האמים: כי גבר
עלינו חסדו ואמת יי לעולם
הללויה:

Give thanks unto the Eternal, for He is good, for His mercy endureth for ever.

Let Israel now say, that His mercy endureth for ever.

Let the house of Aaron now say, that His mercy endureth for ever.

Let those who fear the Eternal now say, that His mercy endureth for ever.

In distress I called upon the Eternal, and the Eternal answered and gave me ease. As the Eternal is for me, I will not fear; what can man do unto me? The Eternal is for me, with those who help me, and I shall see my desire on those who hate me. It is better to trust in the Eternal, than to rely on man. It is better to trust in the Eternal, than to rely on princes. Though all nations compass me, in the name of the Eternal I shall cut them off. They surrounded me, yea they utterly compassed me about, but in the name of the Eternal I shall cut them off. They compassed me about like bees, they burned like a fire of thorns, in the name of the Eternal I shall cut them off. Though thou didst harm to me, that I might fall, the Eternal supported me. The Eternal is my strength and song, and He has been my succour. The voice of song and salvation is in the tents of the righteous; the right hand of the Eternal doeth valiantly; the right hand of the Eternal is exalted, the

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:

אִמְרוּ נָא יִשְׂרָאֵל.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:

אִמְרוּ נָא בֵּית אַהֲרֹן.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:

אִמְרוּ נָא יְרֵאֵי יְיָ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:

מִן הַמָּצָר קָרָאתִי יְהוָה. עֲנֵנִי

בְּמַרְחֲבֶיהָ: יְיָ לִי לֹא אֵירָא.

מִהַיְעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְיָ לִי

בְּעֲזָרִי. וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאֵי:

טוֹב לַחֲסוֹת בְּיְיָ. מִבְּטָח

בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בְּיְיָ.

מִבְּטָח בְּגִדְיָבִים: כָּל־גּוֹיִם

סָבְבוּנִי. בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילֵם:

סָבְבוּנִי גַם־סָבְבוּנִי. בְּשֵׁם יְיָ

כִּי אֲמִילֵם: סָבְבוּנִי כְרִבְרִים

דָּעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים. בְּשֵׁם יְיָ

כִּי אֲמִילֵם: דָּחָה דְחִיתָנִי

לְנֶפֶל. וַיִּי עֲזָרָנִי: עֲזֵי וְזִמְרַת

יְהוָה. וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: קוֹל רִנָּה

וּישׁוּעָה בְּאֶחָלִי צְדִיקִים. וּמִן

יְיָ עֲשֵׂה חֵיל: וּמִן יְיָ רִזְכָּמַת.

right hand of the Eternal doeth valiantly. I shall not die, but live on, and declare the works of the Eternal. The Eternal may chastise me, but He hath not given me over unto death. Open the gates of righteousness for me, I will enter through them, to give thanks unto the Eternal. This is the gate of the Eternal into which the righteous shall enter. I will praise thee, for thou hast answered me and become my deliverance. The stone which the builders rejected, hath become the chief corner-stone. This hath proceeded from the Eternal, it is marvellous in our eyes. This is the day which the Eternal hath appointed, we will rejoice and be glad on it.

אנא O Eternal, save us now,
we beseech thee.

אנא O Eternal, save us now,
we beseech thee.

אנא O Eternal, send us now
prosperity, we beseech
thee.

אנא O Eternal, send us now
prosperity, we beseech
thee.

ברוך Blessed be he who cometh in the name of the Eternal; we bless you from the house of the Eternal. The Eternal is God, and it is He who granteth us light. Bring the sacrifice bound with myrtles to the horns of the altar. Thou art my God, and I will praise thee! O my God, I will extol thee. Give thanks unto the Eternal, for He is good, for His mercy endureth for ever.

ימין יי עשה חיל: לא־אמות
בִּיאָתֶיךָ. וְאִסְפָּר מַעֲשֵׂיֶיךָ:
יִסֹר יִסְרֵנִי יְהוָה. וְלִמּוֹת לֹא
נִתְּנָנִי: פֶּתַח־לִי שַׁעַר־צֶדֶק.
אֲבֹאֲבָם אֹדָה יְהוָה: זֶה
הַשַּׁעַר לִי. צְדִיקִים יָבֹאוּ בוֹ:
אֹדֶךָ כִּי עֲנִיתָנִי. וְתִהְיֶה־לִּי
לִישׁוּעָה: (This is repeated)
הַבּוֹנִים. הִיְתָה לְרֹאשׁ פֶּנֶה:
(rep.) מֵאֵת יי הִיְתָה זֹאת. הִיא
נִפְלְאָת כְּעֵינֵינוּ: (repeat) זֶה
הַיּוֹם עָשָׂה יי. נְגִילָה
וְנִשְׁמָחָה בוֹ: (repeat)

אָנָּה יי הוֹשִׁיעָה נָּא

אָנָּה יי הוֹשִׁיעָה נָּא

אָנָּה יי הַצְלִיחָה נָּא

אָנָּה יי הַצְלִיחָה נָּא:

בָּרוּךְ הַבּוֹא בְּשֵׁם יי.

בִּרְכֻנֵּכֶם מִבֵּית יי: (rep.) אֵל יי

וַיֵּאֵר לָנוּ. אֲכַרִּיחָג בְּעֶבְתֵּי

עַד קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: (repeat)

אֵלֵי אָתָּה וְאֹדֶךָ. אֱלֹהֵי

אַרְמְיָהּ: (rep.) הוֹדוּ לִי כִּי

טוֹב. כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד־וְ

הלל All thy works, O Eternal, shall praise thee; thy pious servants with the righteous who perform thy will, and thy people, the house of Israel, with joyful song shall give thanks, bless, praise, glorify, extol, reverence, sanctify, and acknowledge thy name, O our King, for unto thee it is good to render thanksgiving, and pleasant to sing praise unto thy name, for thou art God from everlasting to everlasting.

Recite the following Hallel.

הודו Give thanks unto the Eternal, for He is gracious; for His mercy endureth for ever.

Give thanks to the God of Gods; for His mercy endureth for ever.

Give thanks to the Lord of Lords, for His mercy endureth for ever.

Unto Him who alone performeth wondrous deeds; for His mercy endureth for ever.

Unto Him who made the heavens in wisdom; for His mercy endureth for ever.

Who did expand the earth above the waters; for His mercy endureth for ever.

Who made great lights; for His mercy endureth for ever.

The sun to rule by day; for His mercy endureth for ever.

יהללך יי אלהינו (על) כל-
מעשיך. וחסידך צדיקים
עושי רצונך וכל עמך בית
ישראל ברנה יודו ויברכו
וישבחו ויפארו וירוממו
ויעריצו ויקרישו וימליכו
את שמך מלבנו כי לך טוב
להודות ולשמך נאה לומר
כי מעולם ועד עולם
אתה אל:

Recite the following Hallel.

קל הודו ליי בירטוב.

כי לעולם חסדו:

הודו לאלהי האלהים. כל"ח:

הודו לארני הארנים. כל"ח:

לעשה נפלאות גדלות

לברו. כי לעולם חסדו:

לעשה השמים בתבונה.

כי לעולם חסדו:

לרזק הארץ על-המים.

כי לעולם חסדו:

לעשה אורים גדלים. כל"ח:

את השמש לממשלת ביום.

כי לעולם חסדו:

The moon and stars to rule by night; for His mercy endureth for ever.

Who smote the Egyptians in their first born; for His mercy endureth for ever.

And brought out Israel from among them; for His mercy endureth for ever.

With a strong hand and outstretched arm; for His mercy endureth for ever.

Who divided the Red Sea into two; for His mercy endureth for ever.

And caused Israel to pass through the midst of it; for His mercy endureth for ever.

And overthrew Pharaoh and his hosts in the Red Sea; for His mercy endureth for ever.

To him who guided His people through the wilderness; for His mercy endureth for ever.

Who smote great kings; for His mercy endureth for ever.

And slew mighty kings; for His mercy endureth for ever.

Sihon, king of the Amorites; for His mercy endureth for ever.

And Og, king of Bashan; for His mercy endureth for ever.

And gave their land as an inheritance; for His mercy endureth for ever.

As an inheritance to Israel, His servant; for His mercy endureth for ever.

Who remembered us in our humiliation; for His mercy endureth for ever.

And redeemed us from our oppressors; for His mercy endureth for ever.

Who giveth food unto all flesh; for His mercy endureth for ever.

O give thanks unto the God of heaven; for His mercy endureth for ever.

נשמה The soul of whatsoever hath life, bless thy name, O Eternal, our God, the spirit of all flesh,

אֶת־הַיָּרֵחַ וְכֻכְבֵּי־שָׁמַיִם
לְמַמְשָׁלוֹת בַּלַּיְלָה. כָּל־חַ:

לְמַכָּה מִצְרַיִם בְּבְכוֹרֵיהֶם.

כִּי לְעֹלָם חֲסִדּוֹ:

וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. כָּל־חַ:

כִּי לְעֹלָם חֲסִדּוֹ:

כִּי לְעֹלָם חֲסִדּוֹ:

לְגִזְרֵי־יָם־סוּף לַגִּזְרִים. כָּל־חַ:

וַהֲעֵבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכָם. כָּל־חַ:

וַנַּעַר פְּרָעֹה וַחִילוֹ בְּיָם־סוּף.

כִּי לְעֹלָם חֲסִדּוֹ:

לְמוֹלִיד עַמּוֹ בְּמִדְבָּר. כָּל־חַ:

לְמַכָּה מְלָכִים גְּדֹלִים. כָּל־חַ:

וַיַּהַרְגֵם מְלָכִים אֲדִירִים. כָּל־חַ:

לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי. כָּל־חַ:

וּלְעֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן. כָּל־חַ:

וַנִּתֵּן אֶרֶץ לְנַחֲלָה. כָּל־חַ:

נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ. כָּל־חַ:

שֶׁבַע־שָׁלְשֵׁי זְכָרֵינוּ. כָּל־חַ:

וַיַּפְרֶקֵנוּ מִצְרֵינוּ. כָּל־חַ:

נָתַן לָהֶם לֶכֶל־בָּשָׂר. כָּל־חַ:

הִזְרוּ לֵאלֹהֵי שָׁמַיִם. כָּל־חַ:

נִשְׁמַת כָּל־חַי תְּבָרַךְ אֶת־

שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְרוּחַ כָּל־

continually glorify and extol thy name, O our King; thou art God from eternity to eternity and beside thee we acknowledge neither king, redeemer nor saviour; thou redeemest, deliverest, maintainest and hast compassion with us, in all times of trouble and distress! we have no King but thee. Thou art God of the first; and God of the last; the God of all creatures, the Lord of all generations. Thou art adored with all manner of praise; who governest the Universe with tenderness, and thy creatures with mercy. The Eternal neither slumbereth nor sleepeth, but rouseth those who sleep, awaketh those who slumber, He causeth the dumb to speak; he looseth those that are bound; he supporteth the fallen, and He raiseth up those who are bowed down; and therefore, etah elone do we worship. Although our mouth were filled with melodious songs, as the fulness of the sea, our tongues with shouting, as the raging billows thereof, and our lips with praise, like the wide-extended firmament, and our eyes with brightness like the sun and the moon, and our hands raised as the eagles fly heaven-

בְּשֵׁר הַפֶּאֶר וְתִרְוִמִם זְכָרְךָ
מַלְכֵנוּ תָמִיד. מִן־הָעוֹלָם
וְעַד־הָעוֹלָם אֲתָה אֵל.
וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פֹּדֶה וּמַצִּיל
וּמַפְרִנֵּם וּמַרְחֵם בְּכָל־עַתָּה
צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹהֵי
אֲתָה: אֱלֹהֵי הָרְאשׁוֹנִים
וְהָאַחֲרֹנִים. אֱלֹהֵי כָל־
בְּרִיּוֹת אֶרֶץ כָּל־תּוֹלְדוֹת
תִּמְהַלֵּל בְּרַב הַתִּשְׁבָּחוֹת
וְהַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד
וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיֵּי לֹא־
יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן. הַמַּעֲזִיר
יֹשְׁנִים וְהַמְּקִיץ גִּרְדָּמִים.
וְהַמְּשִׁיחַ אֱלֹמִים. וְהַמַּתִּיר
אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים. לָךְ לְבָדְךָ
אֶנְחֵנוּ מוֹדִים. אֱלֹהֵינוּ מְלֵא
שִׁירָה כִּים וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה
כְּדָמוֹן גִּלְיוֹ וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שִׁבְחָה
כְּמַרְחֵבֵי רִקִּיעַ. וְעֵינֵינוּ
כְּמַאֲרוֹת כַּעֲשָׂם וּבִירָח.
נִידֵינוּ פְּרוֹשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי

ward and our feet swift as the
roe, our efforts could not
render sufficient thanks unto
thee, O Eternal, our God, and
the God of our fathers, or to
praise thy name for one of
the countless deeds of love,
which thou hast conferred on
us, and on our ancestors. For
thou, O Eternal, our God, didst
redeem us from Egypt, and
release us from the house of
bondage; in time of famine
didst thou sustain us; and in
plenty didst thou nourish us.
From the sword didst thou de-
liver us, from pestilence thou
didst save us; and from di-
sease and raging sickness didst
thou relieve us. Hitherto thy
tender mercies have supported
us, and thy kindness hath not
forsaken us. O Eternal, our
God, forsake us not in future.
Therefore the limbs of which
thou hast formed us, the spirit
and soul which thou hast brea-
thed into us, the tongue thou
hast placed in our mouth, they
shall worship, bless, praise, glori-
fy, extol, reverence, sanctify, and
acknowledge thy sovereign po-
wer, our King. Every mouth shall
adore thee, and every tongue

שָׁמַיִם. וְרַגְלֵינוּ קְלוּרָה
כְּאַיִלֹרֶת. אֵין אֲנַחְנוּ
מִסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
וּלְבָרֵךְ אֶת־שִׁמְךָ. עַל־אֲחַת
מֵאַלְפֵי אֲלָף אֲלָפֵי אֲלָפִים
וְרַבִּי רַבּוֹת פְּעָמִים הַמִּזְבוֹת
שָׁעֲשִׂיתָ עִם־אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ:
מִמַּצָּרִים גָּאֵלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וּמִבֵּית עֲבָדִים פָּדִיתָנוּ. בָּרַעַב
זָנַחְנוּ וּבְשֹׁבַע כָּלְכַלְתָּנוּ.
מִחָרֵב הִצַּלְתָּנוּ. וּמִדֶּבֶר
מִלִּטְתָּנוּ וּמִחֲלָיִם רָעִים
וּנְאֻמִּים דִּלִּיתָנוּ: עֲרֵה־נָּפֶחַ
עֲזָרוֹנוּ רַחֲמֶיךָ. וְלֹא־עֲזָבוֹנוּ
חֲסִדֶּיךָ. וְאַל־תִּשְׁכַּח יְיָ
אֱלֹהֵינוּ לְנֶצַח: עַל־כֵּן אֲבָרִים
שְׁפִלְנָתָ בָּנוּ. וְרוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁנִּפְחָתָ בְּאַפֵּינוּ. וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר
שָׁמַתָּ בְּפִינוּ. הֵן הֵם יוֹדוּ
וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ
וַיְרַמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדִּישׁוּ
וַיִּמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ מִלְּכָנוּ: כִּי
כָל־פֶּה לְךָ יוֹדֶה. וְכָל־לִשׁוֹן

shall swear unto thee; every knee shall bend unto thee; every being shall bow down before thee; every heart shall revere thee, and all inward parts and reins shall sing psalmodies unto thy name; as it is written "All my bones shall say O Eternal, who is like unto thee?"; who delivereth the weak from him that is too strong for him; the poor and needy from their oppressor. Who is like unto thee? who is equal unto thee? who can be compared unto thee? Thou Great, Mighty, and Love inspiring God! most High God! possessor of heaven and earth! We will praise, adore, glorify, and bless thy name; as it is said by David: "Bless the Eternal, O my soul! and all that is within me, bless His holy name." Thou art the God! who art mighty in thy strength, who art great by thy glorious name! Mighty for ever, and awful in thy fearful deeds; the King, who sitteth on the high and exalted throne.

שוכן Who inhabiteth eternity, most exalted is His name; as it is written: "Rejoice in the Eternal, O ye righteous, for to the upright praise is comely."

בפי By the mouth of the upright shalt thou be praised, blessed by the utterances of

לך תשבּע. וכל־ברך לך
חברע. וכל־קומה לפניך
תשתחוּוהוּ. וכל־לְבָבוֹת
יִרְאוּךָ. וכל־קָרֵב וכל־זוֹת
יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ. כְּדָבָר שֶׁכָּתוּב
כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֶנָּה יי מִי
בְמוֹךְ. מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ
וְעֲנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ: מִי יִדְמֶה
לְךָ וּמִי יִשׁוּהֶלֶךְ וּמִי יַעֲרֶךְ
לְךָ. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם
וְאֶרֶץ: נְהַלֵּלְךָ וְנִשְׁבַּחְךָ
וְנִפְאָרְךָ וְנִבְרַךְ אֶת־שֵׁם
קִדְשֶׁךָ. בְּאֵמִיר. לְדוֹר בְּרִכֵּי
נַפְשֵׁי אֶת־יְי וְכָל־קָרְבֵי אֶת־
שֵׁם קִדְשׁוֹ: הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת
עֹזֶךָ. הַגָּדוֹל בְּכְבוֹד שִׁמְךָ.
הַגִּבּוֹר לְנִצָּח וְהַנּוֹרָא
בְּנוֹרָאוֹתֶיךָ. הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב
עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא:

שוכן עַד, מְרוֹם וְקָדוֹשׁ
שִׁמּוֹ. וְכָתוּב רַגְנוּ צְדִיקִים
כִּי לְיִשְׂרָאֵל נִאֲוָה תִּהְיֶה:
בְּפִי יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלֵּל.
וּבְדִבְרֵי צְדִיקִים תִּתְבָּרַךְ.

the righteous; extolled with the tongue of the pious; and sanctified in the midst of saints.

ובמקהלות And in the assemblies of many thousands of thy people, of the house of Israel, thy name shall be glorified, O our King, throughout all generations, for it is the duty of all created beings in thy presence, O Eternal, our God, and the God of our fathers, to extol, honor, bless, exalt, magnify, glorify with song beyond all the utterances of the hymns and psalms of David the son of Jesse, thy servant, and thine anointed.

ישבח Praise be thy name for ever, O our King! God and King, great and holy, in heaven and on earth! for unto thee, O Eternal, our God, and the God of our fathers, appertaineth song, and praise, hymn and psalm; strength and dominion; victory greatness, and power; adoration, and glory; sanctity, and majesty; laud and thanksgivings henceforth unto everlasting. Blessed art thou, O Eternal, Almighty King glorified with praises, worthy of great thanksgiving, Lord of wondrous deeds, who delightest in songs of psalmody; King, Almighty, and Eternal.

ובלשון חסידים תתרומם.
ובקרוב קרובים תתקדש:

ובמקהלות רבבות עמך
בית ישראל בְּרָנָה יתפאר
שִׁמְךָ מַלְכֵנוּ בְּכָל־דּוֹר וְדוֹר
שָׁכֵן חֹבֶת כָּל־הַיְּצוּרִים
לִפְנֵיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל
לְשַׁבַּח לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדָּר
לְבָרֵךְ לְעַלָּה וּלְקַלָּם עַל
כָּל־דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת
דָּוִד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עִבְדֶּךָ מְשִׁיחֶךָ:
יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לְעַד מַלְכֵנוּ
הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לָךְ נָאֵה
יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שִׁיר וְשַׁבְחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז
וּמְשָׁלָה גִּצְחַ גְּדֻלָּה וְגִבּוֹרָה
תְּהִלָּה וְתִפְאָרֶת קִדְשָׁה
וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: כְּרוֹךְ אֶתָּה
יי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בְּתַשְׁבְּחוֹת
אֵל־הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן־הַנִּפְלְאוֹת
הַבוֹדֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ
אֵל חַי הַעוֹלָמִים:

This is recited on the first night.

ובכן And thou it came to pass at midnight.

Of old thou didst perform abundant miracles in the night, at the beginning of the first watch of this night.

When thou didst cause Abraham, the true convert, to be victorious when he divided his company at night.

It was at midnight.

Thou didst threaten the king of Gerar (Abimelech) with death in a dream at night.

Thou didst terrify the Syrian (Laban), in the night.

And Israel wrestled with the angel and prevailed against him, at night.

It was at midnight.

The first born of the Egyptians didst thou smite at midnight.

Their vigorous youth the found not, when they arose at midnight.

ובכן ויהי בחצי הלילה:

אז רב נסים הפלאת בלילה:

בראש אשמורות זה הלילה:

גר צדק נצחתו כנחלק לו לילה:

ויהי בחצי הלילה:

הנפ מלך גר בחלם הלילה:

הפחדת ארמי באמש לילה:

וישראל ישר לאל ויובל לו לילה:

ויהי בחצי הלילה:

זרע בכורי פתרום מחצת בחצי:

הלילה:

חילם לא מציאו בקומם בלילה:

On the second night recite:

ובכן Ye shall say this is the sacrifice of the Passover.

Thy mighty power didst thou wonderfully display on the Passover.

To be the chief of all the solemn feasts didst thou exalt the Passover.

Thou didst reveal to the Oriental (Abraham) the miracles performed at midnight at the Passover.

And ye shall say this is the sacrifice of the Passover.

Thou didst visit his (Abraham's) door during the heat of the day at the Passover.

He entertained the angels with unleavened cakes at the Passover.

To the herd he ran and prepared a calf, a prototype, of the sacrifice of the Passover. And ye shall say it is the sacrifice of the Passover.

The Sodomites provoked God, and were consumed with fire at the Passover.

Lot was delivered from them and he baked unleavened cakes at the Passover.

ובכן ואמרתם זבח פסח:

אמץ גבורותיך הפלאת בפסח:

בראש כל מועדות נשאת פסח:

גלית לאורחי חצות ליל פסח:

ואמרתם זבח פסח:

דלתיו דפקת בחום היום בפסח:

הסעיד נוצצים עגות מצות בפסח:

ואל הבקר רץ ובר לשור ערך פסח:

ואמרתם זבח פסח:

זעמו סדומים ולהטו באש פסח:

חלץ לוט מידם ומצות אפה בקץ פסח:

פסח:

The army of the prince of Harosheth didst thou trample down through the stars at night.

It was at midnight.

When the blaspheming Senacherib purposed to assail thine Habitation, thou didst frustrate him by the number of the dead, in the night.

Bel and its image were overthrown in the darkness of night.

To the much beloved man (Daniel) was the mysterious vision revealed in the night.

It was at midnight.

He who made himself drunken, out of the holy vessels was slain in that same night.

He (Daniel) was delivered from the lions den he, who interpreted the terrifying dreams of the night.

Haman the Agagite, who cherished enmity, wrote his letters of exterminate the Jews, at night.

It was at midnight.

Thou didst sweep the land of Moph and Noph when Thou didst pass through it at the Passover.

And ye shall say this is the sacrifice of the Passover.

Lord, Thou didst smite the head of every first-born on the night of the Passover.

Yet didst thou, O Omnipotent! pass over thy first-born (Israel) marked with the blood of the sacrifice of the Passover.

Not suffering the destroyer to enter within my doors, at the Passover.

And ye shall say this is the sacrifice of the Passover.

The strongly besieged city (Jericho), was surrendered at the Passover.

Midian was destroyed by the cake of barley bread, like the offering of an Omer, at the Passover.

The mighty of Pul and Lud were destroyed with burning conflagration, on the Passover.

And ye shall say this is the sacrifice of the Passover.

מַסַּח נְגִיד חֲרָשֶׁת סִלִּית בְּכוֹכְבֵי
לַיְלָה: וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

עַץ מַחֲרָף לְנוֹכַף אוֹיֵי הַחֹבֶשֶׁת
פָּגְרוּ בַלַּיְלָה:

כָּרַע כָּל וּמָצְבוֹ בְּאִישׁוֹן
לַיְלָה: לְאִישׁ חֲמוּדוֹת נִגְלָה רֹחַ חַיּוֹת לַיְלָה:

וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:
מִשְׁתַּכֵּר בְּכָלִי קָרַשׁ נִהְרַג בּוֹ

בַּלַּיְלָה:
נִשְׁעַ מְבוֹר אַרְיוֹת פּוֹתֵר בְּעֵתוֹתֵי

לַיְלָה:
שָׁנָא נָטַר אֲנִי וְכָתַב סְפָרִים

בַּלַּיְלָה: וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

מֵאֲמַתְּ אֲדַמַּת מוֹף וְנוֹף בְּעֶבְרָה
בַּפֶּסַח:

וְאָמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח:
יְהִי רֹאשׁ כָּל אֹן מַחֲצֶת בְּלִיל

שְׁמוֹר
כְּבִירֵעַל בֶּן בְּכוֹר פֶּסַחְתָּ בְּדַם פֶּסַח:

לְבִלְתִּי תֵת מִשְׁחִית לָבָא בְּפִתְחִי
בַּפֶּסַח:

וְאָמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח:
מִסְגֶּרֶת סִגְרָה בְּעֵתוֹתֵי

פֶּסַח:
נִשְׁמְדָה מִדֵּין בְּצִלִּיל שְׁעוֹרֵי עֶמֶר

פֶּסַח:
שׁוֹרְפוֹ מִשְׁמִנֵּי פוֹל וְלוֹד בִּיקָר

יְקוֹד פֶּסַח: וְאָמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח:

Thou didst awaken thy all-conquering power against him by disturbing the sleep of the king at night.

Thou wilt tread the wine-press for them, who ask, watchman what of the night.

Let the Eternal, the Watchman of Israel, cry out, the morning hath come as well as the night.

It was at midnight.

O may the day of redemption approach, which shall be neither day nor night.

Make known, O Most High! that thine is the day and the night.

Appoint watchmen to thy city (Jerusalem) all day and all night.

Illuminate, as with the light of day, the darkness of our night.

It was at midnight.

He (the King) remained yet in Nob till the approach of the Passover.

The hand wrote the extermination of Babylon, the deep abyss at the Passover.

The "watch was then set," and "the table then spread" at the Passover.

And ye shall say this is the sacrifice of the Passover.

Hadassah (Esther) assembled the congregation to fast three days, at the Passover.

The sworn enemy (Haman) didst thou cause to be executed on the gallows fifty cubits high, at the Passover.

The double punishment wilt thou in a moment bring on Utz at the Passover.

Thy hand will then shew itself omnipotent, and thy right hand be exalted as on the night when was celebrated the Festival of the Passover.

And ye shall say this is the sacrifice of the Passover.

עוֹרֶרֶת נִצְתָּה עָלָיו בְּגֵד שְׁנֵת לַיְלָה:
פוֹרָה תִּדְרוֹךְ לְשֹׁמֵר מָה מְלִילָה:
צָרַח בְּשֹׁמֵר וְשָׁח אֶת־א בָּקָר וְגַם
לַיְלָה:

וַיְהִי בַּחֲצִי תַלְיָלָה:
קָרַב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא
לַיְלָה:

רַם הוֹדַע כִּי לָךְ הַיּוֹם אַף לָךְ
תַּלְיָלָה:

שׁוֹמְרִים הִפְקִיד לְעִירָךְ כָּל הַיּוֹם
וְכָל

תָּאִיר כְּאוֹר יוֹם חֲשֻׁכָה לַיְלָה:
וַיְהִי בַּחֲצִי תַלְיָלָה:

עוֹד הַיּוֹם בְּנוֹב לַעֲמוֹד עַד גְּעָה
עוֹנֵת פֶּסַח:

פֶּס יָד כְּתֻבָּה לְקַעֲקַע צוּל בַּפֶּסַח:
צָפַח הַצִּפּוֹת עֲרוֹךְ הַשְׁלָחַן בַּפֶּסַח:
וְאִמְרָתָם זִבַּח פֶּסַח:

קָהַל בְּנֵי־הַדָּסָה לְשֹׁלֵשׁ צוֹם
בַּפֶּסַח:

רָאֵשׁ מִבֵּית רָשָׁע מִחֲצַת בָּעֵץ
חֲמִשִּׁים בַּפֶּסַח:

שְׁתֵּי אֱלֹהֵי הַגֶּזַע תָּבִיא לְעוֹצִית
בַּפֶּסַח:

תַּעֲזוּ יָדְךָ תְּרוֹם יְמִינְךָ כָּלִיל
הַתְּקַדֵּשׁ חֵן פֶּסַח:

וְאִמְרָתָם זִבַּח פֶּסַח:

To Him praise is becoming. To Him praise will always be becoming.
 ארר He is all powerful in His kingdom. He is essentially supreme, his angelic hosts thus say unto Him: Thine and Thine only, Thine, yea Thine, Thine, surely Thine, Thine, O Eternal, is the Sovereignty. To Him praise is becoming: To Him praise will always be becoming.

He is most high in His kingdom, He is most glorious, His servants say unto Him: Thine, and Thine only, Thine, yea Thine, Thine, surely Thine, Thine, O Eternal, is the Sovereignty, To Him praise is becoming: To Him praise will always be becoming.

He is pure in His kingdom, He is the Most Mighty, His angels say unto Him: Thine, and Thine only, Thine, yea Thine, Thine, surely Thine, Thine, O Eternal, is the Sovereignty. To Him praise is becoming: To Him praise will always be becoming.

He is the one in His kingdom, He is Omnipotent, they say unto Him: Thine, and Thine only, Thine, yea Thine, Thine, surely Thine, Thine, O Eternal, is the Sovereignty. To Him praise is becoming: To Him praise will always be becoming.

He is the Ruler in His kingdom, He is the most awful, the hosts surrounding Him say: Thine, and Thine only, Thine, yea Thine, Thine, surely Thine, Thine, O Eternal, is the Sovereignty. To Him praise is becoming: To Him praise will always be becoming.

He is the most meek in His kingdom, he is the Redeemer, the righteous say: Thine, and Thine only, Thine, yea Thine, Thine, surely Thine, Thine, O Eternal, is the Sovereignty. To Him praise is becoming: To Him praise will always be becoming.

He is the most Holy in His kingdom, He is the most merciful, the "Shinanim" say: Thine, and Thine only, Thine, yea Thine, Thine

כי לו נא. כי לו יאה:

אדיר במלכות. בחור בהלכה.
 גרודיו יאמרו לו. לה ולה. לה
 כי לה. לה אף לה. לה יי הממלכה:
 כי לו נא. כי לו יאה:

דגל במלכות. הדור בהלכה.
 ותיקיו יאמרו לו. לה ולה. לה כי
 לה. לה אף לה. לה יי הממלכה:
 כי לו נא. כי לו יאה:

זבאי במלכות. חסין בהלכה.
 טססריו יאמרו לו. לה ולה. לה
 כי לה. לה אף לה. לה יי הממלכה:
 כי לו נא. כי לו יאה:

יחיד במלכות. בביר בהלכה.
 למודיו יאמרו לו. לה ולה. לה כי
 לה. לה אף לה. לה יי הממלכה:
 כי לו נא. כי לו יאה:

מרום במלכות. גורא בהלכה.
 סביביו יאמרו לו. לה ולה. לה כי
 לה. לה אף לה. לה יי הממלכה:
 כי לו נא. כי לו יאה:

עניו במלכות. פודה בהלכה.
 צדיקיו יאמרו לו. לה ולה. לה כי
 לה. לה אף לה. לה יי הממלכה:
 כי לו נא. כי לו יאה:

קדוש במלכות. רחום בהלכה.
 שבאציו יאמרו לו. לה ולה. לה כי

surely Thine, Thine, O Eternal, is the Sovereignty. To Him praise is becoming: To Him praise will always be becoming.

He is the Almighty in His kingdom, He is the upholder of the perfect, who say unto Him: Thine, and Thine only, Thine, yea Thine, Thine, surely Thine, Thine, O Eternal, is the Sovereignty. To Him praise is becoming: To Him praise will always be becoming.

לשנה The following year grant us to be in Jerusalem.

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, Creator of the fruit of the vine.

Drink the fourth cup of wine and say:

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, for the wine, and for the fruit of the vine, and for the produce of the field, and for that desirable, good, and spacious land which thou grantedst our ancestors to inherit, to eat of its fruit, and be satisfied with its goodness. Have compassion, O Eternal, our God, upon us, on Israel thy people, upon Jerusalem thy city, on Zion the residence of thy glory, and upon thy altar and thy temple; rebuild Jerusalem, thy holy city, speedily, in our days. (On Sabbath add: Be gracious to us and give us strength) and cheer us on this day of the feast of unleavened bread, for thou, O Eternal, our God, art good and beneficent unto all, and therefore do we give thanks unto thee for the land, and for the fruit of the vine. Blessed art thou, O Eternal, for the land, and for the fruit of the vine.

לך. לך אף לך. לך יי הממלכה:
כי לו נאֵת. כי לו יאֵת:

תקיף במלוכה. תומך כהלכה.
תמימיו ואמרו לו. לך ולך. לך כי
לך. לך אף לך. לך יי הממלכה:
כי לו נאֵת. כי לו יאֵת:

לשנה הבאה בירושלים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם על הגפן ועל פרי הגפן
ועל תגובת השדה ועל ארץ חמדה
טובה ורחבה שרצית והנחלת
לאבותינו לאכל מפריה ולשבע
מטובה. רחם יי אלהינו על ישראל
עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון
משכן כבודך ועל מזבחך ועל
היכלך ובנה ירושלים עיר הקדש
במהרה בימינו והעלנו לתוכה
ושמחנו בבנינה ונאכל מפריה
ונשבע מטובה ונברך עליה
בקדשה ובטהרה: (ורצה והתליצנו ביום
השבת הזה) ושמחנו ביום חג המצות
הזה: כי אתה יי טוב ומטיב לכל
ונודה לך על הארץ ועל פרי הגפן.
ברוך אתה יי על הארץ ועל פרי
הגפן:

Acceptance of the divine Service. נרצה

David Reciting the Psalms before God

חל The commemoration service of the Passover has now been accomplished according to its order, all the ordinances and customs of the feast. As we have been deemed worthy to prepare it now, grant also that we may be worthy to fulfill it. Thou, O Most Holy who dwellest on High, raise up thy people (Israel) the innumerable. O hasten to conduct us the plants of thy vineyard once more redeemed unto Zion with joyful song.

אדיר O, may He who is most mighty soon rebuild His house; speedily, speedily, soon, in our days; O God, rebuild it, O Eternal, rebuild it, rebuild thine house in good time.

חל סדור פסח כהלכתו.
ככל משפטו והקרתו:
כאשר זכינו לסדר אותו.
בן נזכה לעשותו:
זה שוכן מעונה.
קומם קהל מי מנה:
קרב גהל נטעי בנה.
פרוים לציון ברנה:

אדיר הוא.

יבנה ביתו בקרוב. במהרה.
במהרה. בימינו בקרוב.
אל בנה. אל בנה. בנה
ביתך בקרוב:

O, may He who is the supreme, the greatest and most exalted, soon rebuild His house; speedily, speedily, soon, in our days; O God, rebuild it, O Eternal, rebuild it, rebuild thine house in good time.

May He who is all-honoured and all-worthy, most immaculate and merciful, soon, rebuild His house; speedily, speedily, soon, in our days; O God, rebuild it, O Eternal, rebuild it, rebuild thine house in good time.

May He who is most pure, the sole God, soon, rebuild His house; speedily, speedily, soon, in our days; O God, rebuild it, O Eternal, rebuild it, rebuild thine house in good time.

May He who is all-powerful, omnipotent and all-ruling, soon, rebuild His house; speedily, speedily, soon, in our days; O God, rebuild it, O Eternal, rebuild it, rebuild thine house in good time.

May He who is the most glorious and elevated, the eternal of strength, soon rebuild His house; speedily, speedily, soon, in our days; O God, rebuild it, O Eternal, rebuild it, rebuild thine house in good time.

May He who is the Redeemer, the all-righteous, the Most Holy, soon rebuild His house, speedily, speedily, soon, in our days; O God, rebuild it, O Eternal, rebuild it, rebuild thine house in good time.

May He who is the most compassionate, the Almighty, Omnipotent, soon rebuild His house, speedily, speedily, soon, in our days; O God, rebuild it, O Eternal, rebuild it, rebuild thine house in good time.

בְּחֹר הוּא. גְּדוֹל הוּא. דָּגוּל הוּא.
יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב. בְּמַהֲרָה.
בְּמַהֲרָה. בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב. אֵל בְּנֵה.
אֵל בְּנֵה. בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב:

הָדוּר הוּא. וְתִיק הוּא. וְכֹאֵי הוּא.
יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב. בְּמַהֲרָה.
בְּמַהֲרָה. בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב. אֵל בְּנֵה.
אֵל בְּנֵה. בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב:

חֲסִיד הוּא. טָהוֹר הוּא. יָחִיד הוּא.
יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב. בְּמַהֲרָה.
בְּמַהֲרָה. בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב. אֵל בְּנֵה.
אֵל בְּנֵה. בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב:

בְּבִיר הוּא. לְמוֹד הוּא. מְלֶךְ הוּא.
יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב. בְּמַהֲרָה.
בְּמַהֲרָה. בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב. אֵל בְּנֵה.
אֵל בְּנֵה. בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב:

נְאוּרִי הוּא. סְגִיב הוּא. עֶזּוֹ הוּא.
יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב. בְּמַהֲרָה.
בְּמַהֲרָה. בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב. אֵל בְּנֵה.
אֵל בְּנֵה. בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב:

פֹּדֶה הוּא. צְדִיק הוּא. קְדוֹשׁ הוּא.
יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב. בְּמַהֲרָה.
בְּמַהֲרָה. בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב. אֵל בְּנֵה.
אֵל בְּנֵה. בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב:

רַחוּם הוּא. שְׂדֵי הוּא. תְּקִיף הוּא.
יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב. בְּמַהֲרָה.
בְּמַהֲרָה. בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב. אֵל בְּנֵה.
אֵל בְּנֵה. בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב:

On the second Seder-Night the following blessing is said:

Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the Universe, who hast sanctified us with thy commandments and commanded us to count the days of the Omer.

THIS IS THE FIRST DAY OF THE OMER.

May it be thy will, O Eternal, our God, and the God of our ancestors, speedily to rebuild thy holy temple in our days, and grant us our share in thy Law.

Who knoweth one? I, saith Israel, know One: One is the Eternal, who is above heaven and earth.

Who knoweth two? I, saith Israel, know two: there are two tables of the covenant; but One is the Eternal who is above heaven and earth.

Who knoweth three? I, saith Israel, know three: there are three Patriarchs, the two tables of the covenant; but One is the Eternal who is above heaven and earth.

Who knoweth four? I, saith Israel, know four: there are the four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is the Eternal who is above heaven and earth.

Who knoweth five? I, saith Israel, know five: there are five books of Moses, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is the Eternal who is above heaven and earth.

ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם אשר קדשנו במצותיו
וצונו על ספירת העומר:

היום יום אחד לעומר:
יהי רצון מלפניך יי אלהינו
ואלהי אבותינו שיבנה בית
המקדש במהרה בימינו ותן
חלקנו בתורתך:

אחד מי יודע. אחד אני יודע.
אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

שנים מי יודע. שנים אני יודע.
שני לחות הברית. אחד אלהינו
שבשמים ובארץ:

שלשה מי יודע. שלשה אני יודע.
שלשה אבות. שני לחות הברית.
אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

ארבע מי יודע. ארבע אני יודע.
ארבע אמהות. שלשה אבות.
שני לחות הברית. אחד אלהינו
שבשמים ובארץ:

חמשה מי יודע. חמשה אני
יודע. חמשה חמשי תורה. ארבע
אמהות. שלשה אבות. שני לחות
הברית. אחד אלהינו שבשמים
ובארץ:

Who knoweth six? I, saith Israel, know six: there are six books of the Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is the Eternal who is above heaven and earth.

Who knoweth seven? I, saith Israel, know seven: there are seven days in the week, six books of the Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is the Eternal who is above heaven and earth.

Who knoweth eight? I, saith Israel, know eight: there are eight days preceding circumcision, seven days in the week, six books of the Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is the Eternal who is above heaven and earth.

Who knoweth nine? I, saith Israel, know nine: there are nine months preceding child-birth, eight days preceding circumcision, seven days in the week, six books of the Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is the Eternal who is above heaven and earth.

Who knoweth ten? I, saith Israel, know ten: there are ten commandments, nine months preceding child-birth, eight days preceding circumcision, seven

שְׁשָׁה מִי יוֹדֵעַ. שְׁשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ.
שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי
תּוֹרָה. אַרְבַּע אִמָּהוֹת. שְׁלֹשָׁה
אֲבוֹת. שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שִׁבְעָה מִי יוֹדֵעַ. שִׁבְעָה אֲנִי
יוֹדֵעַ. שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא. שְׁשָׁה
סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תּוֹרָה.
אַרְבַּע אִמָּהוֹת. שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת.
שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ
שְׁבַשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שְׁמוֹנֶה מִי יוֹדֵעַ. שְׁמוֹנֶה אֲנִי
יוֹדֵעַ. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִילָה. שִׁבְעָה
יָמֵי שַׁבָּתָא. שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה.
חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תּוֹרָה. אַרְבַּע
אִמָּהוֹת. שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. שְׁנֵי לְחוֹת
הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם
וּבָאָרֶץ:

תִּשְׁעָה מִי יוֹדֵעַ. תִּשְׁעָה אֲנִי
יוֹדֵעַ. תִּשְׁעָה יָרַח לֵידָה. שְׁמוֹנֶה
יָמֵי מִילָה. שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא.
שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי
תּוֹרָה. אַרְבַּע אִמָּהוֹת. שְׁלֹשָׁה
אֲבוֹת. שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

עֲשָׂרָה מִי יוֹדֵעַ. עֲשָׂרָה אֲנִי
יוֹדֵעַ. עֲשָׂרָה דְּבָרִיא. תִּשְׁעָה יָרַח
לֵידָה. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִילָה. שִׁבְעָה

days in the week, six books of the Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is the Eternal who is above heaven and earth.

Who knoweth eleven? I, saith Israel, know eleven: there are eleven stars, ten commandments, nine months preceding child-birth, eight days preceding circumcision, seven days in the week, six books of the Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is the Eternal who is above heaven and earth.

Who knoweth twelve? I, saith Israel, know twelve: there are twelve tribes, eleven stars, ten commandments, nine months preceding child-birth, eight days preceding circumcision, seven days in the week, six books of the Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is the Eternal who is above heaven and earth.

Who knoweth thirteen? I, saith Israel, know thirteen: there are thirteen divine attributes, twelve tribes, eleven stars, ten commandments, nine months preceding child-birth, eight days preceding circumcision, seven days in the week, six books

ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלשה אבות. שני לחות הכרית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

אחד עשר מי יודע. אחד עשר אני יודע. עשרה דבריא. תשעה ירחי לידה. שמונה ימי מילה. שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלשה אבות. שני לחות הכרית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

שנים עשר מי יודע. שנים עשר אני יודע. אחד עשר כוכביא. עשרה דבריא. תשעה ירחי לידה. שמונה ימי מילה. שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלשה אבות. שני לחות הכרית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

שלשה עשר מי יודע. שלשה עשר אני יודע. שלשה עשר כוכביא. עשרה דבריא. תשעה ירחי לידה. שמונה ימי מילה. שבעה ימי שבתא. ששה סדרי

of the Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is the Eternal who is above heaven and earth.

מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תּוֹרָה.
אַרְבַּע אִמָּהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת.
שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ
שֶׁבַּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

One only kid, one only kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

And a cat came and devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

And a dog came and bit the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

Then a staff came and smote the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

Then a fire came and burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

Then water came and extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

* חָד גִּדְיָא חָד גִּדְיָא דְזִבְן אָבָא
בְּתָרֵי זִוְיָ. חָד גִּדְיָא חָד גִּדְיָא:

וְאַתָּא שׁוּנְרָא. וְאָכַל לְגִדְיָא.
דְזִבְן אָבָא בְּתָרֵי זִוְיָ. חָד גִּדְיָא
חָד גִּדְיָא:

וְאַתָּא כִּלְבָּא. וְנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא.
דְאָכַל לְגִדְיָא. דְזִבְן אָבָא בְּתָרֵי
זִוְיָ. חָד גִּדְיָא חָד גִּדְיָא:

וְאַתָּא חוּטְרָא. וְהִכָּה לְכִלְבָּא.
דְנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא. דְאָכַל לְגִדְיָא. דְזִבְן
אָבָא בְּתָרֵי זִוְיָ. חָד גִּדְיָא חָד גִּדְיָא:

וְאַתָּא טַרְא. וְשַׂרְף לְחוּטְרָא.
דְהִכָּה לְכִלְבָּא. דְנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא.
דְאָכַל לְגִדְיָא. דְזִבְן אָבָא בְּתָרֵי
זִוְיָ. חָד גִּדְיָא חָד גִּדְיָא:

וְאַתָּא מַיָּא. וְכָבַה לְטַרְא. דְשַׂרְף
לְחוּטְרָא. דְהִכָּה לְכִלְבָּא. דְנִשְׁךְ
לְשׁוּנְרָא. דְאָכַל לְגִדְיָא. דְזִבְן אָבָא
בְּתָרֵי זִוְיָ. חָד גִּדְיָא חָד גִּדְיָא:

* This poem is generally regarded as a parable, descriptive of incidents in the history of the Jewish nation, with some reference to prophecies yet unfulfilled. More than one interpretation has been given to it, substantially differing from each other.

Then the ox came and drank the water, which had extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

Then the slaughterer came and slaughtered the ox, which had drunk the water, which had extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

Then the angel of death came and slew the slaughterer, who had slaughtered the ox, which had drunk the water, which had extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

Then came the Most Holy, blessed be He, and slew the angel of death, who had slain the slaughterer, who had slaughtered the ox, which had drunk the water, which had extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

וְאַתָּה תֹּרֵא. וְשָׁחַת לְמִיָּא.
דְּכָבָה לְנוֹרָא. דְּשָׂרַף לְחוּמְרָא.
דְּהִכָּה לְכַלְכָּא. דְּנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא.
דְּאָכַל לְגִדְיָא. דְּזָבַן אָבָא בְּתָרֵי
זוּזֵי. חַד גִּדְיָא חַד גִּדְיָא:

וְאַתָּה הַשּׁוֹחֵט. וְשָׁחַט לְתוֹרָא.
דְּשָׁחַת לְמִיָּא. דְּכָבָה לְנוֹרָא.
דְּשָׂרַף לְחוּמְרָא. דְּהִכָּה לְכַלְכָּא.
דְּנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא. דְּאָכַל לְגִדְיָא.
דְּזָבַן אָבָא בְּתָרֵי זוּזֵי. חַד גִּדְיָא
חַד גִּדְיָא:

וְאַתָּה מַלְאָךְ הַמָּוֶת. וְשָׁחַט
לְשׁוֹחֵט. דְּשָׁחַט לְתוֹרָא. דְּשָׁחַת
לְמִיָּא. דְּכָבָה לְנוֹרָא. דְּשָׂרַף
לְחוּמְרָא. דְּהִכָּה לְכַלְכָּא. דְּנִשְׁךְ
לְשׁוּנְרָא. דְּאָכַל לְגִדְיָא. דְּזָבַן אָבָא
בְּתָרֵי זוּזֵי. חַד גִּדְיָא חַד גִּדְיָא:

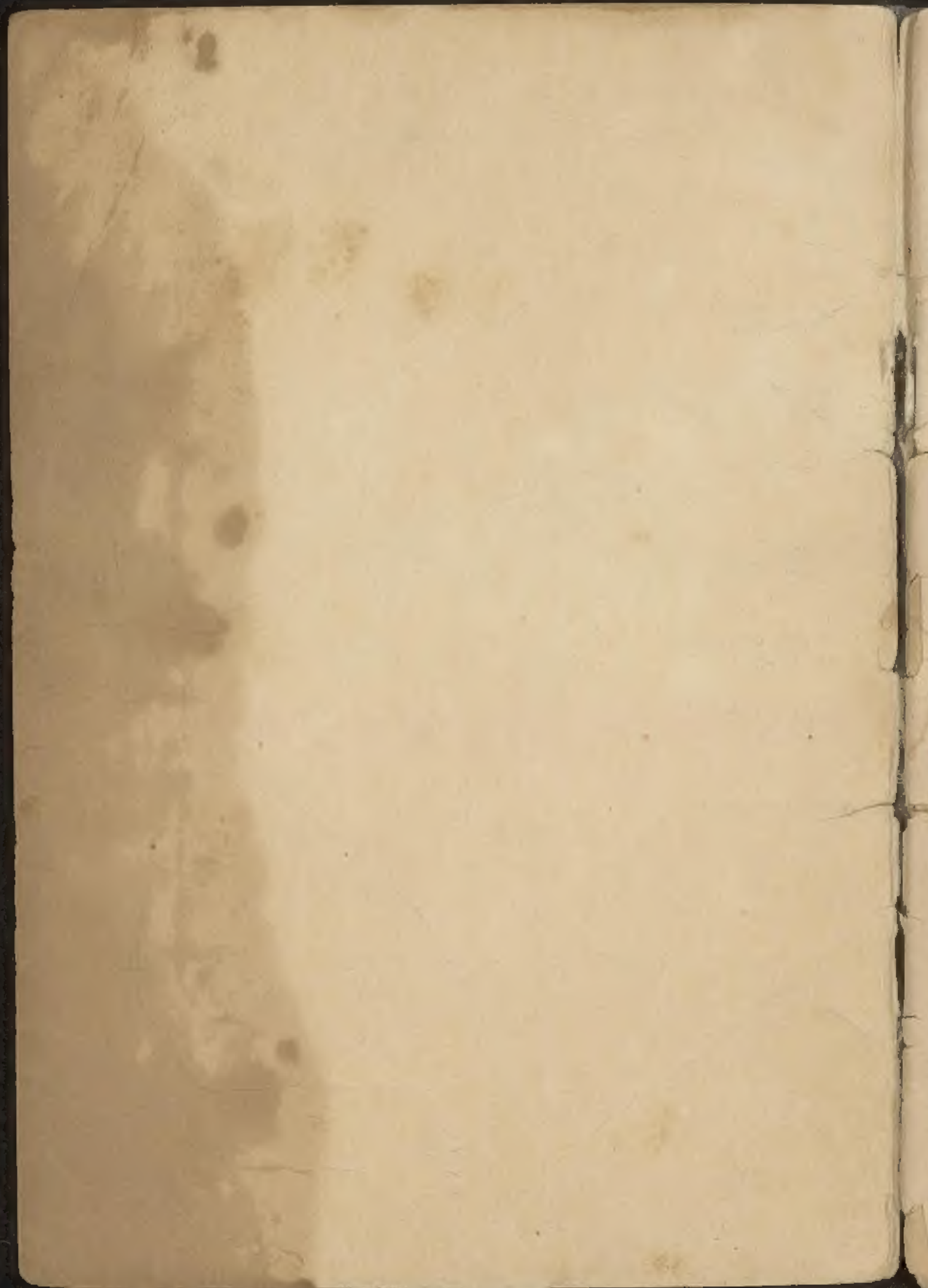
וְאַתָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְשָׁחַט
לְמַלְאָךְ הַמָּוֶת. דְּשָׁחַט לְשׁוֹחֵט.
דְּשָׁחַט לְתוֹרָא. דְּשָׁחַת לְמִיָּא.
דְּכָבָה לְנוֹרָא. דְּשָׂרַף לְחוּמְרָא.
דְּהִכָּה לְכַלְכָּא. דְּנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא.
דְּאָכַל לְגִדְיָא. דְּזָבַן אָבָא בְּתָרֵי
זוּזֵי. חַד גִּדְיָא חַד גִּדְיָא:

ABRIDGED 5-YEAR CALENDAR

English Dates of Important Jewish Holidays

	5700 1939-1940	5701 1940-1941	5702 1941-1942	5703 1942-1943	5704 1943-1944
Rosh Hashanah (New Year)	Sept. 14 15	Oct. 3 4	Sept. 22 23	Sept. 12 13	Sept. 30 Oct. 1
Yom Kippur (Day of Atonement)	Sept. 23	Oct. 12	Oct. 1	Sept. 21	Oct. 9
Succoth (Tabernacles)	Sept. 28 29 to	Oct. 17 18 to	Oct. 6 7 to	Sept. 26 27 to	Oct. 14 15 to
Sh'mini Atzereth Simchath Torah	Oct. 5 6	Oct. 24 25	Oct. 13 14	Oct. 3 4	Oct. 21 22
Chanukah (Feast of Lights)	Dec. 7 to Dec. 14	Dec. 25 to Jan. 1	Dec. 15 to Dec. 22	Dec. 4 to Dec. 11	Dec. 22 to Dec. 29
Purim (Feast of Lots)	Mar. 24	Mar. 13	Mar. 3	Mar. 21	Mar. 10
Pesach (Passover)	Apr. 23 to Apr. 30	Apr. 12 to Apr. 19	Apr. 2 to Apr. 9	Apr. 20 to Apr. 27	Apr. 8 to Apr. 15
Shevuoth (Feast of Weeks)	June 12 13	June 1 2	May 22 23	June 9 10	May 28 29
"The Three Weeks"	July 23 to Aug. 13	July 12 to Aug. 2	July 2 to July 23	July 20 to Aug. 10	July 8 to July 29

**Spende
der Congregation Ezra-Habonim
in Chicago**

Enjoy The Passover with

BAKED A NEW WAY
Open Pat. Dec. 21st, 1916 by A. Streit, United States Patent Office

STREIT'S

MATZOTH MEAL

85

993

16

ER FOOD PRODUCTS
vington St. New York

פ ש ר ל פ

Originators of
100% Whole Wheat Matzos